

ARBS

FATEH-8

*Dünyanın hər yerində
siyasi-hərb və qanun
yolları həmişə
dumanlı...*

*Dumanlı tarix ona görə ki, Azərbaycan
xalqının tarixi faciələri hələ tam açılmamış.
Xalq çox şeylərdən xəbərsizdi. “Tarixin duma-
nı” tam açılursa ... bütün acı gerçəklər ortaya
çıxarsa, o zaman Azərbaycan xalqı bilər ki, onu
arxadan vuran kimlərdir?! Bu qara kölgələr o
qədər dumanlıdır ki, erməninin məkrili düşmən
tərəfi kimi, onlar da məkirli düşmən tərəfli.*

ARBS
FATEH-8

DUMANLI TARİHİN KARA GÖLGELERİ ...

Tarihi faciaları hala katı dumanlı, kapalı kalmış
Azerbaycan halkı yolunda her zaman kara gölgeler

Ama, her bir kara gölge sonuçta
şu mühür karşısında sorumlu!

OSMANLI PADISHAHLARI...

Osman Gazi (1281-1326)

Orhan Gazi (1326-1359)

Murat Hüdavendigar

(1359-1389, I Murat)

Yıldırım Beyazit (1389 -1402)

Sultan Birinci Mehmet

(1403-1421, Çelebi)

Sultan İkinci Murat

(1421-1451)

Fatih Sultan Mehmet

(1451-1481, II Mehmed)

Sultan İkinci Beyazit

(1481-1512)

Yavuz Sultan Selim

(1512-1520)

Kanuni Sultan Süleyman

(1520-1566)

Sultan İkinci Selim

(1566-1574)

Sultan İkinci Murat

(1574-1595)

Sultan İkinci Mehmet

(1595-1603)

Sultan Birinci Ahmet

(1603-1617)

Sultan Birinci Mustafa

(1617-1618, 1622-1623)

Sultan İkinci Osman

(1618-1622, Gen Osman)

Sultan Dördüncü Murat

(1623-1640)

Sultan İbrahim (1640-1648)

Sultan Altıncı Mehmet

(1648-1687)

Sultan İkinci Süleyman

(1687-1691)

Sultan İkinci Ahmet

(1691-1695)

Sultan İkinci Mustafa

(1695-1703)

Sultan İkinci Ahmet

(1703-1730)

Sultan Birinci Mahmut

(1730-1754)

Sultan İkinci Osman

(1754-1757)

Sultan İkinci Mustafa

(1757-1774)

Sultan Birinci Abd İhamit

(1774-1789)

Sultan İkinci Selim

(1789-1807)

Sultan Dördüncü Mustafa

(1807-1808)

Sultan İkinci Mahmut

(1808-1839)

Sultan Birinci Abdülmecit

(1839-1861)

Sultan Abdülaziz (1861-1876)

Sultan Beşinci Murat (1876)

Sultan İkinci Abdülhamit

(1876-1909)

Sultan Beşinci Mehmet

(1909-1918, Reşad)

Sultan Altıncı Mehmet

(1918-1922, Vahideddin)

Abdülmecit Efendi Halife olarak

(1922 - 1924) Hilafetin kaldırılması

Fətəli xan...

Fətəli xan Hüseynəli xan oğlu 1735-ci ildə Quba şəhərində anadan olmuşdur. 1758-ci ildə atası öldükdən sonra iyirmi üç yaşında hakimiyyətə gələn gənc Fətəli xan Quba, Dərbənd və Salyan xanlıqlarını birləşdirməklə Şərqi Qafqazın qüdrətli hökmdarı kimi tanınmışdır.

Vahid Azərbaycan naminə 40 min qoşun yaradan Fətəli xan Şamaxı, Şəki, Bakı xanlıqlarını, Car-Balakən azad cəmiyyətini və Ərəş sultanlığını ittifaqa çağırılmışdır. Nadir şah Avşarın öldürülməsindən sonra xırda xanlıqlara bölünən Azərbaycanı müstəqil və abad bir ölkə kimi görmək isteyən Fətəli xan Qubalı ittifaqa gəlməyən xanlıqları birləşdirinək üçün silaha əl atmağa məcbur olmuşdur. O, 1785-ci ildə Şəki xanlığını, 1787-ci ildə Şirvan xanlığını və bir az sonra Bakı xanlığını özünə təbe etdi.

Otuz illik silahlı mübarizəsindən sonra Fətəli xan Azərbaycanın əsas xanlıqlarını birləşdirməyə nail oldu. 1769-cu ildə Qafqaza səyahət etmiş akademik S.Q.Qməlin igid sərkərdə Fətəli xan Qubalının xalq arasında böyük ehtirama layiq olması haqqında iftخارla yazır: "Dərbənd əhalisi onu sevirdi. Şamaxı təbələri Fətəli xandan razı idilər. Bakı əhalisi Fətəli xanın vergi toplaması ilə kifayətlənməyib, Bakıya sahib olmasını

istəyirdi. Fətəli xan Azərbaycanı birləşdirməyə 1759-cu ildə Dərbənddən başlamışdı. Dərbənd xanının zəif xarakterindən narazı olanlar gizlicə Fətəli xanla əlaqə saxladılar. Fətəli xan da onlara yardım edərək Dərbəndi aldı".

Ayrı-ayrı sənədlər və müasirləri olan tarixçilər şahidlik edir ki, Fətəli xan hakimiyyəti saxlamaq üçün ilk növbədə güclü qoşun yaratmışdı. Müharibədə könüllülərdən, partizan dəstələrindən və birləşmiş nizami qoşun dəstələrindən daha çox istifadə olunurdu.

Müasirləri Fətəli xanı mahir və istedadlı dövlət xadimi kimi xarakterizə edirlər. Görkəmlı tarixçi Abbasqulu ağa Bakıxanov yazır ki, Fətəli xan öz ağılı, səxavəti və bacarığı nəticəsində yüksəlmişdi. O, hakimiyyət başına keçəndən sonra ağıllı və çalışqan hakim olduğunu göstərdi; bütün ətrafindakı adamları özünə cəlb etdi, düşmənlərinin fəaliyyətini zəiflətdi və ən çətin vəziyyətdən çıxa bildi.

Azərbaycan hərb tarixində igid sərkərdə kimi xatırlanan Fətəli xan 1788-ci ildə vəfat etmişdir.

Fətəli xanın zəhərlənmə versiyası

Professor Vaqif Arzumanlı Fətəli xanın gürcü çarı II İrakli tərəfindən zəhərlənərək qətlə yetirildiyini bildirir. Fətəli xanın kötүcəsi Asəfxan Qubalı isə tamam əksini söyləyir. Xanın kötүcəsi iddia edir ki, Fətəli xanı II İrakli yox,

Gəncə hökmdarı Cavad xan zəhərləyərək qətlə yetirib. Vaqif Arzumanlı da, digərləri də deyir ki, Fətəli xanı İkinci İrakli zəhərləyib. Bu belə deyil. Mənim ulu babamı gəncəli Cavad xan zəhərləyib. Bu nə əfsanədir, nə də yalan. Bunu Şamaxıdan ağır vəziyyətdə Bakıya – bacısının yanına gətirilən Fətəli xan özü Xədicə Bikəyə deyib: "Cavad xan mənim ömrümə son qoydu, məni zəhərlədi". Fətəli xan Cavad xana çox inanırdı. Cavad xan neçə illər ikinci İraklinin zindanında qalmışdı. Fətəli xan onu İraklinin dustaqlığından azad edib xanlığa ucaldıb. Cavad xan kimə işləməlidir? Fətəli xan Şəmkirdə görüş keçirib Bor-

Mart soyqırımı (1918)

Mart soyqırımının qurbanları. Bakı Müsəlman xeyriyyə cəmiyyəti binasının - İsmailiyənin (hal-hazırda, AMEA-nın prezidiumu) mart soyqırımı zamanı yandırılması.

Kaspi qəzetiinin Nikolayevski (müasir İstiqlaliyyət) küçəsində binası Mart hadisələrində baş vermiş yanğından sonra.

Mart soyqırımı və ya Mart 1918-ci ilin 30 mart və 3 aprel tarixləri arasında Bakı şəhərində və Bakı quberniyasının müxtəlif bölgələrində, eləcə də Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Səlyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və digər ərazilərdə Bakı Soveti və daşnak erməni silahlı dəstələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qırğıın. Rəsmi mənbələrə əsasən bu soyqırım nəticəsində 12 min nəfərə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, on minlərlə insan itkin düşmüşdür. Azərbaycan Prezidenti

Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il tarixli sərəncamı ilə 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırım Günü kimi qeyd olunur.

1917-ci ildə Rusiyada baş vermiş Oktyabr inqilabı nəticəsində, Stepan Shaumyanın başçılıq etdiyi bolşevik Bakı Soveti Bakı quberniyasında hakimiyyəti ələ keçirmişdir. Etnik erməni olan və Britaniya hökumətindən bir milyon qızıl rubl məbləğində ilkin yardım alan Stepan Shaumyan, Bakıda azərbaycanlılara qarşı bolşeviklərlə erməni milliyətçilərinin əməkdaşlığını təmin etmişdir.

9 mart 1918-ci ildə, Hacı Zeynalabdin Tağıyevin oğlu Məhəmməd Tağıyevin dəfn mərasimində iştirak etmək üçün general Talışinskinin başçılıq etdiyi Azərbaycan alayı Bakıya gəlmüşdir. Məhəmməd Tağıyev Lənkəran şəhərində baş verən ixtilafda rus-erməni silahlı dəstələri tərəfindən qətlə yetirilmiş və onun dəfn mərasimi 27 mart gününə təyin edilmişdir.

General Talışinski Bakıya gəlməzdən bir neçə gün əvvəl, Lenin Bakı Sovetinin başçısı Stepan Shaumyan'a aşağıdakı məməmunda telegram yollamışdır:

Hörmətlə yoldaş Shaumyan:
Məktubunuz üçün təşəkkür edirəm.
Sizin düşünülmüş siyasetiniz bizə çox xoşdur və yaranmış vəziyyətdə siyasetinizin daha dərin və ehtiyatlı diplomatiya ilə birgə tətbiq edilməsini məqsədə uyğun sayır və nəticədə qələbə ələmətini qalacağımıza əminik.

Cətinliklər gözlənilməzdirdir və indiyədək biz yalnızca imperialistlər arasında narazılıqlar və münaqişələr nəticəsində irəli getmişik.

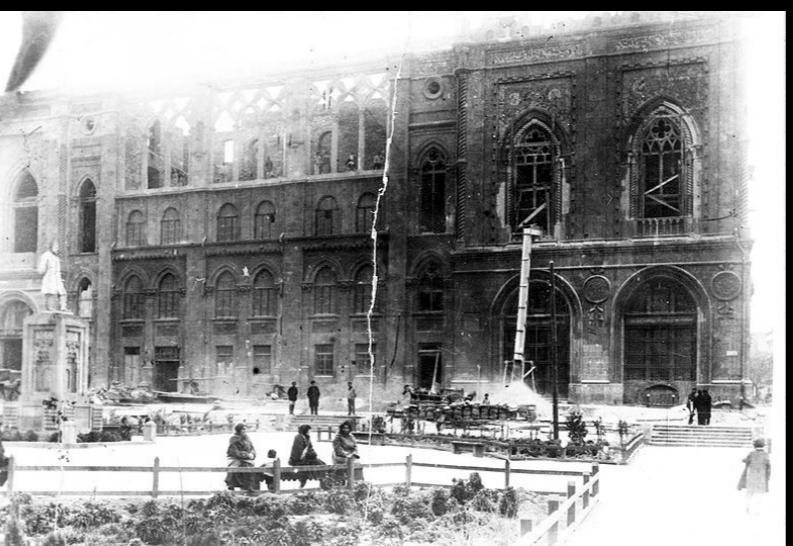
Bu konfliktləri işlətməyi öyrənin və hal-hazırda bu diplomatiyanı öyrənmək vacibdir. Bütün dostalara xoş arzular və salamlar.

V. Ulyanov (Lenin)

Leninin Shaumyan etdiyi bu müraciətə baxmayaraq, Bakıya daxil olarkən general Talışinski və Azərbaycan alayının üzvləri Bakı Soveti tərəfindən həbs altına alınmışlar, bu səbəbdən şəhərdə yaşayan azərbaycanlılar Sovetə qarşı müqavimət göstərməyə başlamışlar. Baş verən silahlı münaqişə martın 30-dan aprelin 3-də qədər Bakıda davam etmişdir və tarixdə "1918-ci ilin Mart Günləri" kimi qalmışdır.

Mahiyyətcə milli soyqırım olan "Mart döyüsləri" Bakı sovetinə qısa müddət ərzində vəziyyətə nəzarət etmək imkanı versə də, əhali arasında sovetlərə qarşı kin-küdrəti daha da artırdı, Azərbaycanda sovetləşmə ideyasına zərbə vurdu.

Bolşeviklərin böyük dövlətçilik siyasetinin labüb nəticəsi olan soyqırımı Azərbaycanda milli istiqlala qarşı açıq-aydın sui-qəsd idi. Kütləvi soyqırımı istiqlalın aparıcı qüvvəsi olan "Müsavat"ın milli dövlətçilik siyaset ideyalarına güclü təsir

Mart soyqırımı (1918)

göstərdi, onu Rusiya imperiyasını demokratik-federativ respublikaya çevirmək, burada millətlərə muxtarıyyət hüququ vermək ideyasından imtina etməyə, bundan sonra tam dövlət müstəqilliyi xəttini əsas götürməyə, "Müstəqil Azərbaycan" ideyasını irəli sürməyə məcbur etdi.

Mart soyqırımından bir il sonra ermənilər bu hadisələri bolşeviklərlə müsəlmanlar arasında cərəyan edən hakimiyyət mübarizəsi kimi mətbuatda yaydılar. 1919-cu ilin yayında ABŞ tərəfindən Bakıya göndərilən general Harborda təqdim edilən sənəddə erməni yepiskopu Baqrat ermənilərin mart hadisələrində iştirakını inkar edir. Baqrat Bakıda hadisələr zamanı öldürülən 1000 nəfərdən 300-nün erməni və rus, 700-nün müsəlman olduğunu iddia edirdi. Bu soyqırımı təkcə Bakı ilə məhdudlaşmadı. Aprel ayının ilk ongünüyündən etibarən Bakıda törədilən bu qətlialmlar eynilə Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Səlyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və digər bölgələrdə də törədildi.

1917-ci il oktyabr devrimi və hakimiyyətə kommunistlərin gəlməsi zamanı yaranmış vəziyyətdən istifadə edən erməni millətçiləri və onların cəmləşdiyi "Daşnakşütün" partiyası Bakıda və digər yerlərdə azərbaycanlılara qarşı mitinqlər keçirməyə başladılar. 1918-ci il mart ayının 30-da erməni kilsəsi yanında toplaşan daşnak dəstəsi tərəfindən müsəlmanlara ilk atəş açıldı. Martın 31-də səhər tezdən bolşevik-daşnak dəstələri azərbaycanlılar yaşayan "Kərpicxana", "Məmmədli" və başqa məhəllələrə hücum etdilər.

Həmin məhəllələri havadan təyyarələr, dənizdən isə hərbi gəmilər bombalamamağa

başladı. Ermənilər rusları inandırmışdalar ki, guya İçəri şəhərdə azərbaycanlılar rusları qırıblar. Matroslar bunun yalan olduğunu biləndən sonra atəsi dayandırsalar da artıq gec idi, alovə bürünmüş məhəllələrdə ölenlərin sayı-hesabı yox idi. Erməni millətçi faşistləri heç kimə rəhm etmirdilər, qarşılara çıxan hər kəsi türk deyə dərhal qətlə yetirirdilər. Daşnaklar deyirdilər: "Biz heç bir bolşevik tanımıraq, təkcə müsəlman olmağın kifayətdir". Onlar evləri qarət edir, adamları yandırır, hamilə qadınları ağılaşımaz işgəncərlə qətlə yetirirdilər. Ermənilər azərbaycanlılara məsus məktəbləri, kitabxanaları, mədəniyyət ocaqlarının hamisini yandırırdılar. Hətta İçəri şəhərə hücum zamanı A.Mikoyanın başçılığı ilə yaradılmış və "İnqilabı müdafiə" adı ilə çıxış edən bu quldur dəstələri Bakının ən gözəl memarlıq abidələrindən olan "İsmailiyyə"ni yandırmış, "Açıq söz", "Kaspi", "Baku", qəzetləri redaksiyalarını dağıtmış, "Təzə pir" məscidinin minarələrini isə top atəsi ilə dəlik-deşik etmişdilər.

Beləliklə, 1918-ci ildə Rusiyada yaranmış vəziyyətdən istifadə edən ermənilər öz istədiklərinə bolşevizm bayrağı altında nail olmağa cəhd göstərmişlər. Bakı kommunası 1918-ci ilin martında cinayətkar planı həyata keçirməyə başlayır. Təxminən 7 min erməni əsgəri müxtəlif cəbhələrdən Bakıya gətirilir. Bundan başqa, "Qırmızı Qvardiya" adı altında yaradılan 10-12 minlik ordunun da 70%-i ermənilərdən ibarət idi. Qabaqcadan hazırlanan anlaşmaya əsasən, bolşevik-erməni koalisiyası cəbhə

boyu hücuma keçir. Martın 30-da axşam saatlarında Bakıda ilk atəş səsləri eşidilir. Təpədən dırnağa qədər silahlanmış erməni əsgərləri müsəlmanların evlərinə basqınlar edərək onları vəhşicəsinə öldürür, körpələr və qocalara aman vermirdilər. Qadınlar daha ağır şəkildə öldürülündü. Arxiv materiallarına əsasən qulaqları, burunları kəsilən, orqanları parça-parça edilən 37 qadının meyiti tapılmışdı. N.Nərimanov erməni vəhşilərinin törətdikləri qətlialar haqqında belə bəhs edir: "Bolşevik olan bir müsəlməna belə aman verilmədi. Müsəlmanlara qarşı hər cür cinayəti etdilər. Nəinki kişilər, hətta hamilə qadınlar da daşnaklardan canlarını qurtara bilmədilər".

Milli sülhə və birliyə qarşı "sinf mübarizə" və "sinfilik" mövqeyində çıxış edən S.Şaumyan başda olmaqla Bakı bolşevikləri "Bakı Sovetini Zaqafqaziyada vətəndaş müharibəsinin başlıca mərkəzinə və istehkamına" çevirmək yolunu seçdilər. Onlar daşnaklarla birlikdə "antisovet qiyamina", "əksinqilaba" qarşı mübarizə adı altında 1918-ci il mart ayının axırlarında (30-31-də) milli qırğın təşkil etdilər. Bu, müsəlmanlara qarşı, xüsusilə azərbaycanlılara qarşı milli soyqırım, Azərbaycanın milli istiqlalına xəyanətkar sui-qəsd idi. Həmin soyqırımı zamanı 12 mindən çox (bəzi sənədlərdə 15 min) günahsız azərbaycanlı qanına qəltən edildi. Bu soyqırımda daşnak silahlı dəstələri, habelə A.Mikoyanın başçılıq etdiyi "Qızıl Qvardiya" dəstələri xüsusilə fərqlənmışdilər.

Qeyd etmək lazımdır ki, Bakıda qırğın törədilməsinə hələ 1918-ci ilin yanvarında

cəhd edilmişdi. Müsəlman korpusunun komandiri general Talışinskinin həbsi şəhərin türk-müsəlman əhalisində ciddi qəzəb doğurmuşdu. Bundan istifadə edən ermənilər isə silahlı toqquşmaya cəhd göstərdilər. Lakin Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, Nəriman Nərimanov və başqalarının səyi nəticəsində onların yanvar ayında qırğın törətmək planı baş tutmadı. Lakin onlar bu məkrili niyyətlərini mart ayında həyata keçirə bildilər. Stepan Şaumyan Bakı Sovetinin iclasında bildirmişdi ki, bu təşkilat Zaqafqaziyada vətəndaş müharibəsinin başlıca istehkamına çevriləlidir. Toqquşmanın başlanması üçün bəhanə isə Hacı Zeynalabdin Tağıyevin oğlu Məhəmmədin cənazəsinin "Evelina" gə-

misində Lənkərandan Bakıya gətirilməsini təşkil edən 48 hərbçinin gəlişi oldu. Ermənilər sayıə yaydılar ki, bu zabitlər Muğan-dakı malakan kəndlərini dağıtməq barədə göstəriş alıblar. Bunu bəhanə gətirən Şəumyan gəmidəki zabitlərin tərksilah olunması üçün göstəriş verdi. Buna etiraz edən yerli əhali isə küçələrə çıxıb zabitlərin tərksilah olunmasına etirazını bildirdi. Beləliklə, dinc əhaliyə qarşı soyqırımı başladı. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə yaradılmış istintaq komissiyasının hesabatında bu hadisələr zamanı ölenlərin sayının 20 mindən çox olduğu bildirilir.

(ardı var)

Azerbaycan Karabağının Karakent İstikametinde Harbi Helikopteri 1991-ci yıl 20 Kasım'da Ermeni Teroristleri Tarafından Vurulduktan Sonra Gerçeki Kanıtlayan Detaylar – "Kara Kutu" Moskvaya Götürülmüş Ve Orda Kapatılmıştır. Zaman Olur... O "Kara Kutu" Güçlü Savcı Önünə Çıkarılırsa... Çok Farklı Ve Seçkin Bir Tarzda...

DUMANLI TARIHİN KARA GÖLGELERİ

Büyük maksadlar uğruna büyük kurbanlar... KARA KUTU

*...Tarihin zehirine
inip te riskle
açtım senin geçmişinin
her karanlık,
her mücadele, ama
tek bir damla
mutlu, ak sayfalarını –
Senin adında
bütün zamanlarını
Karabağını.
Demek, "İsmet" adlı
bir yiğit Baş Savcı
Azerbaycan adlı
bir dert memleketin
"fedakar ismet'i imiş?!
Sen, kanunlara
darğalık yapan,
ağalık yürüten
hiç sıradan bir nankör
Baş Savcı olamadın ki.
Eh, Siz açıq biliyordunuz,
kanun tahtında –
köşe - bucaklarında
ne oyunlar kurulur...
oynanılırdı?!!
Ama, Siz görür,
biliyordunuz,
bildiginiz kadar da
derinlere baş aliyorduz.
O kadar farklı
yankı idiniz
Azerbaycan için Siz...*

İSMET KAYIBOV
Ermeni Teroristleri
Tarafından Katle
Yetirilmiş
Azerbaycanın
Eski Baş Savcısı

*Meslektaşlarınız da
hep Sizin kadar.
Sizler Azerbaycan
ali kanun taht-tacında
öyle büyük,
değerli taşlar idiniz ki...
Yakut mu, elmas mı,
ya pırlantamı?!
Siz şu yüksek değerle
tam bir ordu idiniz,
Azerbaycanın!
Hiç bir korkudan
çekinmez!
Ve mekrle kurulan,
yazılan,
hedeflere alınan
herraç, satranç oyunlarına
girilmez,
eğilmez,
“Önce Vatan”,
and kururuyla
yenilmez
Siz Güçlü Kartallarım. –*

*Evet, Siz Azerbaycanım!
Ama, gör tarihe
mekrli felek
nasıl yazdı kaderenizi?!
Ben karanlıklar kaplani
olduğum için*

*her karanlığın ucunu
iyi görür ve
güçlü kaparım.
Ama, Sizin karanlıklarınız
o kadar katı ki...
Sadece, zaman ve
vehy gerek!
Ben hiss edir,
görüyorum ne iseleri...
ve o detayları,
o konuşanları,
gizli, kapalı
o oyunları
– o satrancın
dumanlı hanelerindeki
o karanlık
kara gölgeleri.
Yine teker teker
her soruşturma
detayları araştırırken
o karanlık gölgelerin
birini aranda (yaylak, dere),
o birini ise
“dağ”da bulurum.
Eger su detay sonucu
bir hakikatsa,
o zaman Himalay
büyük leke ve
su lekeden
büyük,*

*hem gizli
keder içinde.
Arşivin o kadar
derin ve
kararlılıklarındayım ki,
Azerbaycanın.
Daha
devletin her kesinde
şübhelerim
sıra sıra.
Azerbaycan'a
ben çok yanarım...
Sizlerden sonra!
Azerbaycan'ı
candan sevən,
derdini acısı bilen
erlerden
şimdi kimler kalmış ki?
Ben bircesini
göremiyorum,
ya arayıp ta
bulamıyorum.
Tarihin o kadar
“Karanlık Değirmenler”indeyim ki...
Şu sesler,
su feryatlar,
su karışık konuşmalar,
çağırtılar, bağırıtlar...*

*dumanlı, karanlık,
korkunç gölgeler,
görünmez yüzler...
stresin ağızına
alıp ta, az kala
iyiip te yok edir beni.
Ne tam açık
hiç dine bilmem,
ne de tam
hiç öle bilmem.
Yok, ben Ali gibi
öyle değilim:
“Desem öldürerler,
demesem öllem!”
Yok!!!
Ben tam başka
deliyim.
Arazla ikiye bölünen
ve Karabağ'ı
talan,
zabt olunan
Azerbaycan için
canlı şehitim!
Mezarım bana yanan
gözlerde,
gönüllerdedir.
Ruhumsa her mahluktan
çok uzak,
çok yüksek,
tertemiz*

*o Göklerdedir.
Ve Bahar in
arşiv bildigleri kadar
azap, düşleri çok.
Toprak üstünde ise
su harp-tarih yazarı için
korku adlı
yok öyle bir şey!
Ve hem
tüm dünyanın acılarına
acıyıp yanınan,
hem de bu acıları
dünyanın kendisine
konuşan tek güçlü
avukatım Ben.
Böyle olduğum için
Sizler... den sonra
Azerbaycan in
tarih yolunun
savaşçı yolcusuyum Ben.
Evet, bir garip yolcusu!
Azerbaycan adlı
öyle bir büyük,
ağır taşlarım var ki...
Her biri de
“Taşaltı” gibi –
Her “taşın altındakilar”ı
çok azapla
taşıyorum Ben.
Öyle bil,*

*her taşı
bir az kaldırısam,
tüm Azerbaycan i
“sel-su” alacak.
Şunun hiç bir faydası da yok!
Çünkü Azerbaycan in
“taş altıları” – (ihabetkar devlet memurları)
o tarihten – (Karabağ-Şuşa “Taşaltı emeliyyat”ı)
daha çok.
O kadar ki,
derdi bir anlayan,
hiç duyanı yok.
İyi ki, Azerbaycan in
Siz adlı çok acı
bir tarihi var.
Yoksa, dünkü, bügünkü
ve sabahki nesil
nereden öğrenerdi
Azerbaycan adlı şu Sevgili Vatanı
yana-yana sevmegi?!
Sevip de hep uğruna
ölmeği.
– Benim Mübariz im
öyle kahraman!
Su Mübariz
var ya...
o, Azerbaycan ordusunun
şimdiye kadar
yapmadığı
muhteşem bir mertliği
yazdı tarihe.*

*Azerbaycan Ve Sizler...
Su Mübariz –
Hepiniz –
Her Kesten Çok
Tek Benim Yaram.
Su Yarayı
Son Nefese Kadar
Taşıyacak
R.Bahar Sonam –
Kendi Yaraları Gibi.*

ARBS-Fateh
18.11.2011

OSMAN MİRZƏYEV

Görkəmli jurnalist və publisist Osman Mirzəhüseyn oğlu Mirzəyev 1937-ci il aprelin 13-də Bakı şəhərində anadan olub. 1961-ci ildə ADU-nun (BDU) jurnalistika fakültəsini bitirib.

“Nə qədər yaşamağı müəyyən etmək əlimizdə deyil, bu ömür payını necə yaşamamaq isə bizdən asılıdır...”

*Ata, bilsən
necə çətindir
sənsiz...*

Osman Mirzayev jurnalist kimi fəaliyyətinə “Molodej Azerbaydjana» qəzetindən başlayaraq, «Vişka» qəzetində redaktor müavini vəzifəsinədək yüksəlib. “Əməkdar jurnalist” fəxri adına, “Qızıl qələm” mükafatına layiq görüllüb. Azərbaycan Dövlət Televiziyasında (Az.TV) ictimai-siyasi “Dalğa” televiziya verilişinin yaradıcısı və aparıcılarından biri olub. 1990-ci ilin avqustundan Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri işləyib. «Orel v polete» «Kaplə i ozero», “Adlarımız», «Odin raz jivem» kitablarının müəllfidir.

Osman Mirzayevin jurnalist qələmi neçə-neçə repressiya qurbanlarının adını təmizə çıxarıb, Vətən yanğısı, milli cəfakeslik hissələri aşayıb. Azərbaycan Demokratik Respublikasının adının yasaq olduğu sovet illərində cəsarətli jurnalist Kommunist partiyasının qəzeti səhifələrində Şərqdə ilk demokratik cumhuriyyətin dövlət xadimlərini xalqa tanıdan misilsiz araştırma məqalələri ilə çıxış edib.

Vətənpərvər jurnalist 1988-89-cu illilərdə Moskvanın Dağlıq Qarabağ siyasəti və Xüsusi İdarə Üsulunu tənqid edərək, erməni

separatçıları və onların havadarlarının məkrli əməlləri barədə xəbərdarlıq edib. Kommunist ideologiyasının sərt olduğu 1984-cü ildə sovet Mətbuatı gününə həsr olunan çıxışında Osman Mirzayev televiziya efirindən xalqa deyirdi: “İnanıram ki, vaxt gələcək və biz Azərbaycanın Milli Mətbuat gününü qeyd edəcəyik. Ola bilsin, o gün Həsən bəy Zərdabinin anadan olduğu, ya-xud “Əkinçi” qəzeti yarandığı gün olacaq. Amma bilirom ki, o gün gələcək”.

Osman Mirzayev 1991-ci il noyabrın 20-də Azərbaycanın yüksək rütbəli dövlət xadimlərini Qarabağa aparan vertolyotun göyərtəsində, Xocavənd rayonunun Qarakənd yaxınlığında erməni qəsbkarları tərəfindən qətlə yetirilib.

Osman Mirzayevin ölümündən bir neçə ay əvvəl çap etdirdi “Bir dəfə yaşayıraq” kitabında belə sətirlər var: “Nə qədər yaşamağı müəyyən etmək əlimizdə deyil, bu ömür payını necə yaşamamaq isə bizdən asılıdır...”

Hal-hazırda Səbail rayonunda yerləşən 190 №-li məktəb Osman Mirzayevin adını daşıyır.

Sevinc Osman kizi

DUMANLI TARİH İN KARA GÖLGELERİ

Büyük maksadlar uğruna
büyük kurbanlar

KARA KUTU

*Mənbəyə görə,
MI-8 №72 hərbi vertolyotu
xüsusi silahla vurulub*

*1991-ci il noyabrın 20-də MI-8 №72 hərbi vertolyotunda
həlak olanları bir daha xatırladaq:*

Tofiq Kazım oğlu İsmayılov – dövlət katibi

İsmət İsmayılov oğlu Qayıbov – Baş prokuror

Məhəmməd Nəbi oğlu Əsəarov – dövlət müşaviri

Zülfü Saleh oğlu Hacıyev – Baş nazırın müavini

Vaqif Cəfər oğlu Cəfərov – millət vəkili

Vəli Hüsyn oğlu Məmmədov – millət vəkili

Osman Mirzə Hüseyn oğlu Mirzəyev – Prezident Aparatında şöbə müdürü

Qurban Hüseyn oğlu Namazəliyev – nazir müavini

İgor Aleksandiroviç Plaviski – QMB-nin prokuroru

Vladimir Vladimiroviç Kovalyov - QMB-nin Daxili İşlər İdarəsinin rəisi

Sergey Semyonoviç İvanov – Dağlıq Qarabağ üzrə milli təhlükəsizlik şöbəsinin rəisi

Nikolay Vladimiroviç Jinkin – fövqəladə vəzifəyət rayonunun komendantı

Sanlal Dasumoviç Serikov – Qazaxistan DİN-nin müavini

Mixail Dmitriyeviç Lukaşov – milis general-majoru

Oleq Nikoloyeviç Koçerev – polkovnik-leytenant

Rafiq Məmməd oğlu Məmmədov – dövlət katibinin köməkçisi

Ali Mustafa oğlu Mustafayev – telejurnalist

Arif İsmayılov oğlu Hüseynzadə - AzTV-də işıqcı

Fəxrəddin İbrahim oğlu Şahbazov – video-operator

Vyaçeslav Vladimiroviç Kotov – vertolyot heyətinin komandiri

Gennadi Vladimiroviç Domov - vertolyot heyətinin üzvü

Dmitri Borisoviç Yarovenko – vertolyot heyətinin üzvü

Qarakənd istiqamətində uçan vertolyota Qurban Namazəliyev, Tofiq İsmayılov, Sanlal Serikov, Rafiq Məmmədov, Vəli Məmmədov, Məhəmməd Əsəarov, Zülfü Hacıyev minməməliyidilər.

Rayonun komendantı Nikolay Jinkin müavini, ermənilər arasında "Posol" ləqəbi ile tanınmış Vladimir İqnatyeviç Kuşnarikin 1991-ci il noyabrın 18-də tərtib etdiyi və Bakı ilə razılışdırılmış siyahısına "Aşanak" kolxozunun Heyvandarlıq Birliyinin sədri "geroy" Emil Balayan, Vladimir Kuşnarikin özü, beynəlxalq erməni diasporu (əsasən Fransa və Koliforniya erməni kilsələri) tərəfindən maliyyələşdirilən "Krunk" təşkilatının Dağlıq Qarabağdakı ideoloqlarından Oleq Ovanesoviç Yesayan, "Yevkrapa" cəmiyyətinin maliyyə məsələlərinə baxan, onun Livan erməni diasporu ilə əlaqələndiricisi Leonard Avakumoviç Petrosyan, zabit Tatavis Baqromoviç Baqramyan... və bir də qərara alınmışdı ki, Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin Ağdam, Xocavənd, Füzuli, Cəbrayıl, Xocalı, Əsgəran... rayon şöbələrinin liderləri və onların Bakı nümayyəndəsi daxil olsun. Məşvərət ləntə alınmalıdır və respublika televiziyasının "Günün ekranı" xəbərlər programında göstərilməli idi.

Saat 13.40 dəqiqədə Ağdam aeroporna verilən xəbərdarlıqdan sonra bu adamlar... vertolyota minmirlər.

1991-ci il noyabrın 20-si, saat 12.57-də Ağdam hava limanının uçuş zolağında Mi-8 tipli iki vertolyotun 69 və 72 nömrəli yanacaq bakları doldurulur. Mİ-8 N69 vertolyotu əsas

vertolyot olmalı, onu iki nəfər idarə etməli idi: 1981-ci ildə Əfqanistan döyüşlərində iştirak etmiş kapitan Lantev Yeqroviç Mamontov və kapitan Pyotr İqnatyeviç Babuşkin.

72 №li ikinci vertolyot isə birincini müşayiət etməli idi. Lakin ikinci vertolyot müşayiət olunmadan, yəni təhlükəsizliyi təmin edilmədən 13.48-də birincinin əvəzinə havaya qalxır.

Araşdırmalarımız göstərir ki, 1991-ci il noyabrın 20-də 72 sayılı Mİ-8 vertolyotunu idarə edən kapitan Gennadi Vladimiroviç Domov adlı pilot 1984-cü il martın 26-da Əfqanistanda Cəllabədin "İslam cəmiyyəti"nin Mömin Camalxanın dəstəsi tərəfindən idarə etdiyi Mİ-8 vertolyotu ilə birgə vurularaq öldürülüb.

Həmin ərəfədə Gülablı və Yenikənd istiqamətlərində hərbi maşınlarda qurulmuş və Ağdam, Xocalı aeroportlarının uçuş ve enmə zolaqlarını nəzarətə götürən radarlar vasitəsilə saat 14.05-də Ağdamdan Qarəkənd istiqamətinə uçan Mİ-8 (№72) vertolyotu ilə rabitə əlaqələri kəsildi.

Qırılmış rabitə ilə bağlı ilkin məlumatlar Xocavənd istiqamətinə ötürülür. Lakin törədilən faciə, terror haqqında ilkin məlumat təqribən 6 saatdan sonra verilir. Ağdam, Xankəndi və Xocavənd hərbi birləşmələrinin komandanlığı isə susurdu...

Hesablamlara görə, Qarəkənd üzərində üç yüz yüksəklikdə uçan Mİ-8 (№72) vertolyotu 1991-ci il noyabrın 20-də saat 14.42 dəqiqədə vurulub.

Faciə haqqında ilkin məlumat Prezident Aparatına saat 19.55-də çatıb.

Lakin nə qədər qəribə olsa da, araşdırımlarımıza görə, bu faciə haqqında xəbər Xankəndindən erməni dilində yayımlanan “Vətən və vətəndaş” verilişinin xəbərlər bölümündə saat 15.30-da yayılmışdır. Həmin gün Yerevan radiosu saat 16.15-də Tehran radiosu, 17.00-də Moskva radiosu... açıqladı.

Haşıyə: Mİ-8 (№72) hərbi vertolyotun yük tutumu 4 tondur. Uçuş sürəti saatda 250 km, uçuş uzaqlığı 465-km-dir. 40-45 nəfər (80-90 kiloqram çəkidi) sərnişin götürə bilər.

Xankəndindəki rus qarnizonunun hərbi prokuroru, polkovnik (bu rütbə ona ci-nayət işindən sonra verilib) İ.Lazutkin 248-ci maddə ilə (RF CM) (Uçuşunun düzgün idarə olunmaması və insan təlafatı) cinayət iş açıb.

Polkovnik İ.Lazutkin (anası Emilya Arustavna Baqdasaryan. Axalkalakidə anadan olub. İ.Lazutkin özü də 1989-cü ilədək Cavaxetiyyada işləyib) ilkin istintaq materiallarını düzgün tərtib etmədiyindən heç nə anlamaq olmur.

1991-ci il noyabrın 24-də Yerevan televiziyanının xəbərlər programına müsahibə verən prokuror İ.Lazutkin iddia edir ki, həlak olan azərbaycanlılara ilkin yardımçı “..ermənilər göstərib...” Polkovnik bu terror aktını adı bir qəza kimi soyuq-qanlıqla şərh edirdi....

Vertolyotun “qara qutusu”nu da əlinə keçirən polkovnik oldu. Ona toxunmaq

qadağan edildi, belə bir məlumat da yaydı ki “qara qutu” “istidən” və yanğından”, “partlayışdan” (onun sozləridir)... sıradan çıxıb, əriyib.

Mütəxəssislərimiz yaxına buraxılmadı. Halbuki “qara qutu” Gəncədəki vertolyot təmiri zavodunda aşkarlanı bilərdi. Prokuror İ.Lazutkin hamını aldadırı. Qutunun əzilməsi və sıradan çıxməsi üçün 3.800 dərəcə istilik lazım idi.

Araşdırımlarımız bizi irəli aparır və nəticədə bir-biri ilə bağlı hadisə və sənədlərdə müəmmalı məqamlar açılırdı.

...1990-ci il aprelin 21-də İraqın “Yerusalemın gücü” radikal islamçılarının Beyrutda özəyi yaradılır. 1990-ci il iyulun 9-da “ASALA” erməni terror təşkilatının Beyrut bürosu “Yerusəlimin gücü” təşkilatında fəaliyyət göstərən Bağdad erməniləri ilə məşvərət keçirir. Xatırladaq ki, bu təşkilatın Livanla yanaşı Vaşington, Tel-Əvviv, Moskva, Bosniya, İran, London, Kabil, Köln, Paris, Malayziya, Küveyt, Məkkə və Bəhreyndə, Orta Asiya respublikalarında mərkəzləri var. Bu mərkəzlərin də üst-üstə 15 min əsgəri “ASALA”nın Beyrutdakı bürosunun ideoloqlarından olan Malik Qukasoviç Paşayan həmkarlarına “Böyük Ermənistən” ideyasını açıqlayır. Bundan sonra “Yerusəlimin gücü” radikal islamçılar bir-birinin ardınca “Həmas” təşkilatı (16 iyul 1990-ci il), “Cihad” qrupu (25 oktyabr 1990-ci il), “İnanmayanları ittiham edən qrup”la

(10 noyabr 1990-cı il) qarşılıqlı yardım haqqında sənəd imzaladılar. “Qara dənizdən – Xəzər dənizindək” adlı bir islami təlim programı qəbul etdirilər. “ASALA” liderləri də bu islamçı liderləri, bu islamçı fundamentalist radiklaçılar içərisində öz tərəfdarlarını axtarıb tapırdılar.

Məsələn, “Cihad” qrupundakı Əziz Surenoviç Ağayan, “Həmas” təşkilatındaki “dəftərxana işçisi” Mürqab Odabaşyan... “ASALA”nın tərkibinə keçirlər. 1990-ci il dekabrın 4-də Malik Paşayan, Mürqab Odabaşyan, Əziz Ağayan... Tehrana oradan da Kəlbəcərə gəlirlər. Dekabrın 12-də isə dəstə Kəlbəcərdən Zəngilan-Qubadlı istiqamətində hərəkət edir. Bu zaman onlara yerli ermənilərdən də qoşulanlar olur.

“ASALA”nın üzvləri 1990-ci il dekabrın 16-da ərazidəki yerli erməni silahlı birləşmələrilə əlaqələrini bərpa edirlər. Bu zaman Londondan Yerevana dərs deməyə gələn, Safur Alamzaryan adlı HDQ-də xidmət etmiş zabit dekabrın 26-da Xankəndində olur, 29-da Malik Paşayanın “ASALA!” bürosuna qoşulur.

Zabit S.Alamzaryan 1999-cu ildə Londondakı “Sakina sekyuriti servis” fundamentalist mərkəzdə çalışır. Bu qrupda da ABŞ və İsrailə ölüm hökmü çıxaran və “Beşlik məclisi”nə başçılıq edən Fazlur Rəhman Xəlillə dostluq əlaqələri qurur.

1991-ci il martın 21-dən başlayaraq “ASALA”-çılar Xocavənd, Muğanlı, Ağdərə,

Xankəndi, Füzuli, Cəbrayıl istiqamətlərində fəaliyyətlərin aktiv fazasına keçdilər. Bir-birinin ardınca Muğanlıda, Qarakənddə, Malibəylidə, Xanobada, Əmiranlarda qətl hadisələri baş verdi.

1991-ci il noyabrın 17-də isə Malik Paşayan Gülləblıda rus polkovniki Kuşnarıkə kef məclisi qurdu vəbu məclisə “Böyük Ermənistən” şərəfinə badə qaldırıdı.

Mİ-8 yerə endirildikdən sonra vurulub. Mİ-8 hərbi vertolyotuna Amerika istehsalı olan və fundamentalist qruplar, eləcə də islam terrorçuları arasında geniş yayılmış, həmişə təhlükə doğura biləcək “Barret M81-A1” silahından atəş açılıb (silahın tərkibində birləşmiş uran izotopu – “U-238” var).

50 mm-lik kalibrli, tərkibində nüvə olan bu snayperli silahla 2 km məsafədə uçan təyyarələri, vertolyotları, həmçinin zirehli maşınları sıradan çıxarmaq mümkündür. ABŞ Konqresinin sənədlərində bu silah həm də kütləvi qırğıın silahları cərgəsində qeyd edilir.

Tədqiqatlarımız zamanı məlum oldu ki, bu silahlardan “Əl-Qaida” islam təşkilatı da alıb. Alış-verisi isə silah alverçisi İssam əl-Ridi adlı bir fundamentalist (qiyməti 6 min dollardan) təşkil edib. İssam əl-Ridi də “Sakina sekyuriti ervis” təşkilatının üzvlərindən olan Safur Alamzaryanla həmişə təmasda olub.

İssam əl-Ridi Misirdə doğulub. 1994-cü ildə ABŞ vətəndaşı olub. Buna qədər isə

Misirdə “gənc terrorçu kursu”nu keçib. Əldə olunmuş məlumatlardan biri də budur ki, “Barret M81-A1” və Barret 82-A1” silahlarının 25-i ABŞ-ın müxtəlif ştatlarındakı islamçı terrorçu qruplarının dadır və bu silahla ola bilsin, yeni terror aktları törədilsin, təyyarələr vurulsun. Bu silah hədəfə dəyərkən ilkin olaraq güclü yanğın törədir. Buna “nüvə yanğını” deyirlər. Bu yanığının yayılma zərbəsindən obyektin qalıqları mərkəzdən 500-600 metr kənara atılır.

“Barret M81-A1” silahı ilə vurulmuş vertolyot da DQ üzərində vurulmuş (1996) və 17 İran diplomatının ölümü ilə nəticələnən “Herkules” təyyarəsinin müqayisə edərkən qəribə mənzərə yaranır. Ekspertlər göstərirlər ki, “Herkules” təyyarəsinə atılan mərmidən sonra güclü yanğın baş verib. Təyyarənin qalıqları 500-600 metr kənara sıçrayıb. Adamlar tanınmaz dərəcədə yanıb kül olublar. Mi-8 vertolyotu göydə deyil, yerə endirildikdən sonra vurulub və yandırılıb...

1991-ci il noyabrın 20-i saat 13.48-də havaya qalxan Mİ-8 vertolyotunda yanğından əvvəl atışma olub. İlk atəsi, böyük ehtimallara görə, vertolyotu saxta sənədlərlə idarə edən Gennadi Vladimiroviç Domov açıb.

Bunu yanıb dağılmış vertolyotun qalıqlarında içəridən açılan (vertolyotun içində-red) güllələrin diametri, açıq yerləri sübut edir. (İstintaq sənədlərində bu,

aydın görünür)... Vertolyot Qarakəndə yerə endirilib... Malik Paşayan və Safur Alamzaryanın “ASALA” qrupu məhz bundan sonra sərnişinləri tərk-silah edib (silahların, diplomat çantaların, sənədlərinitməsi, ayaqqabıların cütlənməsi, plastmas su qablarının səliqə ilə qoyulması faktları və s. hələ araşdırılmayıb). Beləliklə, Mİ-8 (N72) hərbi vertolyotu 1991-ci il noyabrın 20-i saat 14.42-də “Barret M81-A1” silahlı ilə vurulub və bu zaman güclü nüvə yanğını baş verib...

Siyahıda Dağlıq Qarabağın o vaxt MTK-nə başçılıq edən polkovnik Georgi İvanoviç Septa yoxdur. O Septa ki, hadisədən bir qədər əvvəl DTK-nin kadrlar şöbəsində işləyirdi və bilavasitə milliyətcə erməni olan kadrların şəxsi işlərinə “raziqliq” imzasını o atırdı. Bu gün Stavropol vilayətində ermənilərin arasında özünə bağ evi salan, erməni biznesilə işbirliyi quran Georgi İvanoviç Bakı adı gələndə qəzəblə cavab verir: “...Mən belə şəhər tanımırıam...”.

1991-ci ilin 20 noyabr terror aktından yayınan, şobəyə daxil olan operativ məlumatlara biganə yanaşan Georgi İvanoviçin adı siyahıda yoxdur. DQ-nin prokuroru var, Dİ idarəsinin rəisi var, ama Septa yoxdur.

Yaxud Rusiya MN BQ-nın nümayəndəsi, bilavasitə hərbi kəşfiyyat məsələlərinə baxan nümayəndə var, amma Azərbaycan MN-nin BQ-dan bir nəfər də olsun nümayəndə

yoxdur. Fövqəladə vəziyyət rayonunun hərbi komendantın müavini Vladimir Kuşnarik yoxdur...

Terror aktından əvvəlki günlərin operativ informasiyalarına istintaq materiallarında rast gəlmədik. O günkü və ondan üç-dörd gün sonrakı informasiyalar arasında heç nə yox idi. Ermənilərin terror aktları ilə bağlı keçirdikləri yiğincaqlar, görüşlər, əlaqələr, telefon danışıqları... gələn “qonaq”lardan...təlimlərdən hamı xəbərsiz idi. Həm Septa susurdu, həm də MN-nin kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat bölmələri iflic olmuşdu.

Araşdırımlarımızın təhlili müəyyən nəticələr çıxarmağımıza imkan verir. Beləliklə, 1991-ci il noyabrın 18-də bədnəm Mixail Qorbaçovun şəxsi köməkçisi Kremlən Bakıya Prezident Aparatına zəng edir. Respublikanın DQ rəhbərliyindən xahiş edir ki, Təhlükəsizlik Şurasının növbəti iclasını Dağlıq Qarabağda (Xankəndində, Şuşada, Ağdamda, Əsgəran və Xocavənddə) keçirsin. Çünkü ərazidəki torpaq iddiasında olan erməni liderlərinin və Moskva nümayəndələrinin də bu iclasda iştirakı nəzərdə tutulmuşdu.

Bu telefon zəngindən sonra Bakıda siyahı tərtib olunur. İlk siyahı Tofiq İsmayılovun rəhbərliyilə müzakirə edilir. Millət vəkilləri Vəqif Cəfərov və Vəli Məmmədov siyahıdan çıxarılır. Onların yerinə güc nazirliklərinin, qoşun birləşmələrinin rütbəli məmurları salınırlar. Siyahıya Viktor Polyaniçko başçılıq etməsi qüvvədə qalır.

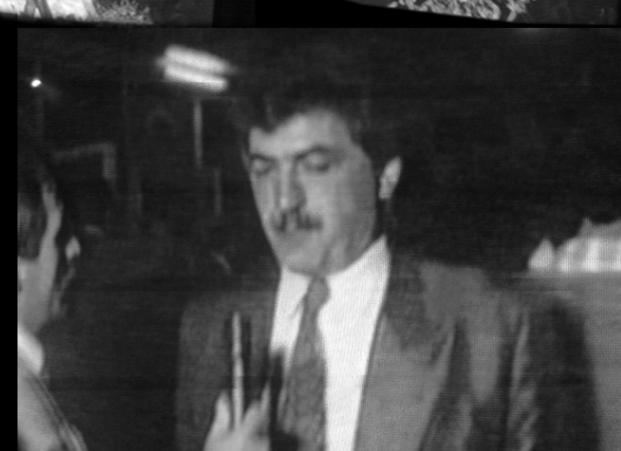
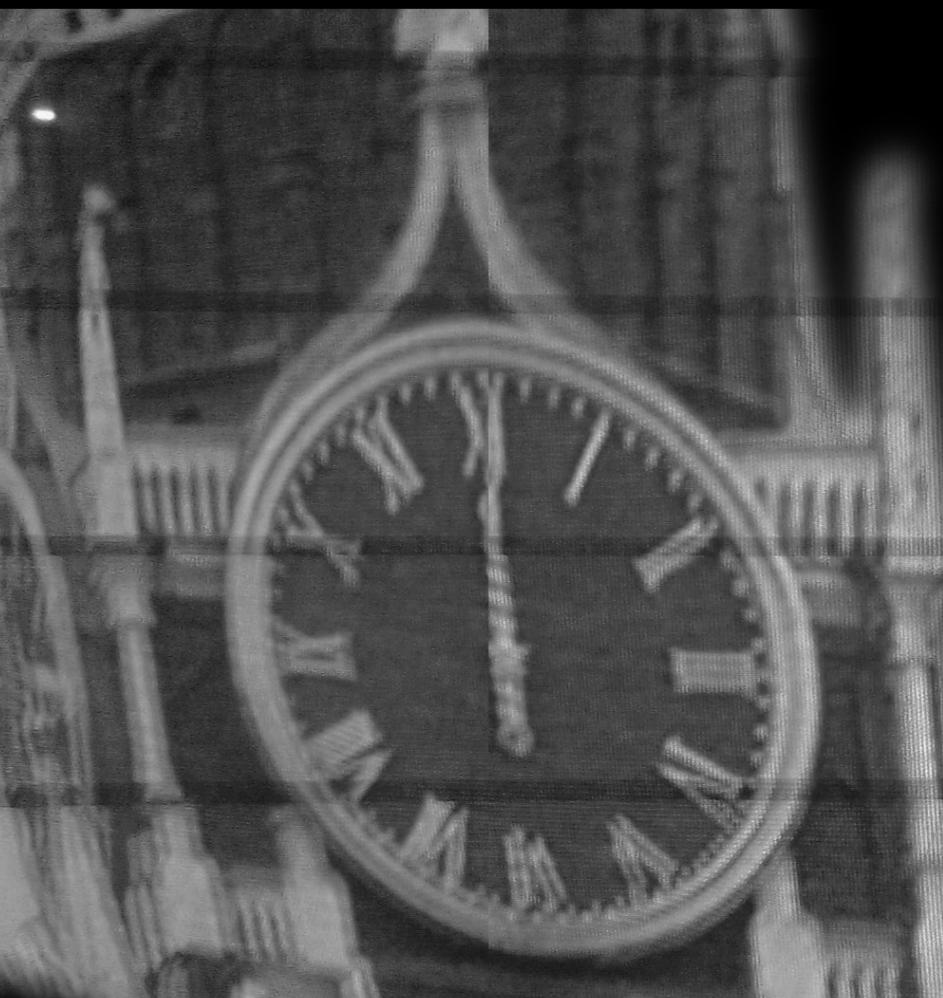
...Ermənilərin terror aktına hazırlıq məsəlesi isə bir günün, iki günün işi deyildi. Belə terror aktı ən azı on gün və

rəhbər orqanlarından olmalı idi. Siyahıdakı yaradıcı adamları çıxsaq, yerdə qalanların sayı o vaxt TŞ-də iştirak edənlərin sayı ilə eynidir.

Siyahıya o vaxt Prezident Aparatında müşavir kimi saxlanılan Viktor Polyanicko başçılıq etməli idi. Çünkü Kremlin Bakıya göndərdiyi qazaxıstanlı general Sanal Serikovun, milis general-mayoru Mixail Lukaşovun, polkovnik-leytenant Oleq Koşerovun Viktor Polyaniçko ilə şəxsi münasibətləri var idi və onların hər biri ayrı-ayrılıqda Əfqanistan müharibəsinin iştirakçısı olmuşdu...

Lakin hansı səbəbdənse Moskva DQ-dəki iclasda dövlət katibi Tofiq İsmayılovun, Baş prokuror İsmət Qayıbovun hökmən iştirakını xahiş edir. Bu xahişi isə məhz Georgi İvanoviç Septa çatdırır. Qəribə idi, Moskva Bakını qoyub, DQ-nin təhlükəsizlik polkovnikinə zəng edir. Sənədlərdə Georgi İvanoviçlə bağlı heç bir sorğu-sual yoxdur. Bu, təbii idi. 1991-ci il noyabrın 19-u saat 19.05-də siyahı tərtib olunur. İlk siyahı Tofiq İsmayılovun rəhbərliyilə müzakirə edilir. Millət vəkilləri Vəqif Cəfərov və Vəli Məmmədov siyahıdan çıxarılır. Onların yerinə güc nazirliklərinin, qoşun birləşmələrinin rütbəli məmurları salınırlar. Siyahıya Viktor Polyaniçkonun başçılıq etməsi qüvvədə qalır.

Böyük məqsədlərin uğruna böyük qurbanlar – Qarakənd...

yaxud bir ay əvvəlcədən hazırlanır. Çünkü bu terror təsadüfi açılan atəş deyildi... Bu terror düşünülmüş, yüz ölçülüb, bir biçilmiş, bir ssenarinin faciəli sonu idi...

Kəşfiyyat isə susurdu. Dağlıq Qarabağ'a yola düşəcək şəxslərin təhlükəsizlik məsələsi həll edilməmişdi...

1991-ci il noyabrın 19-da gecədən xeyli keçmiş siyahı təzələnir. Viktor Polyanichkonun, güc nazirlərindən seçilmiş şəxslərin adları çıxarılır. Millət vəkilləri Vaqif Cəfərov və Vəli Məmmədov siyahıya daxil edilir. Tofiq İsmayılov tərtib olunmuş siyahıya başçılıq etməli, Ağdamda Təhlükəsizlik Şurasının səyyar iclasını keçirməli idi.

Moskva hər şeyi DQ-dakı vassalı, polkovnik Georgi İvanoviç Septa ilə həll edirdi. Əslində Georgi İvanoviçin ora göndərilməsində də Moskvanın razılığı var idi. Bu namizəd erməniləri də təmin edirdi. Moskva Azərbaycan DTK-na daha inanmırı, qurumun ayrı-ayrı adamları ilə işləməyi daha məqsədə uyğun sayırdı.

Beləliklə, yeni siyahını Ali Baş Koman dan Ayaz Mütəllibov 1991-ci il noyabrın 19-u saat 23-də təsdiq edir. Siyahıdakıların bəzilərinə hazırlıq üçün telefon zəngləri edilir. Dağlıq Qarabağa uçacaq adamların siyahısı DQ rəhbərliyinə, həm Ağdam aeroportuna, həm hərbi komendantə...və həm də Moskvaya göndərilir...

Qrupun DQ ərazisindəki fəaliyyətinə isə qəribə bir üçlük nəzarət edir: DQ təhlükəsizlik rəisi polkovnik Georgi İvanoviç

Septa, hərbi komendantın müavini polkovnik Vladimir İqnatyeviç Kuşnarik və Xocavəndin milis rəisi, polkovnik Oleq Osenov(yan). Bu üçlüyün təşkil etdikləri "Bermud üçbucağı" ssenarinin həm başlangıcı idi, həm də sonu...

Mİ-8 vertolyotunu idarə edənlər – mayor Vyacheslav Vladimiroviç Kotov, kapitan Gennadi Vladimiroviç Domov, leytenant Dmitri Borisoviç Yarovenko isə DQ ərazisinə 1991-ci il noyabrın 17-də gəlmişdilər. Hər üçü Alma-Atıdan idi. Bu şəxslər noyabr ayının 19-da "yada düşdülər". Ağdam aeroportunun şəxsi heyətinin siyahısına salındılar... Hərbi komendantın müavini, polkovnik Vladimir Kuşnarik isə hansı səbəbdənse onların adlarını şəxsi heyətin siyahısına salmaq istəmirdi. İstintaq zamanı bu yönündə polkovniki dindirən olmadı... Halbuki Mİ-8 (№72) vertolyotu "yola" çıxarkən mühafizə üçün nəzərdə tutulmuş pulemyotlar, "PTURS" raketləri... açılıb götürülmüş, hərbi vertolyot adı bir yük nəqliyyatı kimi yola çıxmışdı.

Əslində, bu hadisənin qaranlıq tərəfləri həddən artıq çoxdu. Bu qədər savadlı, doğurdan da xalqına bağlı olan, sözün əsl mənasında vətənpərvər insanların bir yerdə ermənilər tərəfindən öldürülməsi doğrudanmı təsadüf idimi?..

MUSTAFAYEV ALI MUSTAFA OĞLU

Desəm öldürərlər, deməsəm ölləm!

14 aprel 1952-ci ildə Qazax rayonunda anadan olmuşdur. 1959-cu ildə Qazaxbəyli kənd səkkizillik məktəbinə getmiş, 1969-cu ildə Daş Salahlı kənd orta məktəbini bitirmişdir. 1971-1973-cü illərdə hərbi xidmətdə olmuşdur. 1976-ci ildə hazırkı Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinə daxil olur.

1981-ci ildə təhsilini başa vurub Azərbaycan Dövlət Teleradio Şirkətinin "Xəbərlər" programında jurnalist kimi fəaliyyətə başlayır. Cəsur jurnalist dəfələrlə qaynar döyüş nöqtələrinə getmiş, reportajlar hazırlanmışdır. Ali bir neçə dəfə vertolyot qəzasına düşsə də, ölümün gözünə dik baxaraq Qarabağa gedər, müxtəlif döyüş bölgələrindən reportajlar hazırlayardı.

20 noyabr 1991-ci il ermənilərin Tuğ, Xocavənd, Qaradağlı kəndlərində tövərətdikləri ağılaşımaz vəhşiliklərlə yerində tanış olmaq üçün gedən vertolyot erməni silahlıları tərəfindən vuruldu. Bu hadisə bir daha bütün dünyaya dərsi keçən ermənilərin vandalizmindən, terrorra güvənmələrindən xəbər verirdi.

23 nəfər say seçmə adam bu qəza zamanı faciəli surətdə həlak oldu... Ali Mustafayev də onların arasında idi, Vətən övladının ömürü də adı kimi qısa oldu...

Ailəli idi, üç övladı yadigar qalıb.

Azərbaycan Respublikası prezidentinin 6 noyabr 1992-ci il tarixli 294 sayılı fərmanı ilə Mustafayev Ali Mustafa oğlu "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülmüşdür (ölümündən sonra).

Bakı şəhərinin Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Ölümündən sonra "Respublikanın Əməkdar Jurnalisti" adına da layiq görülmüşdür.

Bakının Nərimanov rayonundakı 202 sayılı məktəb, Bakı küçələrindən biri qəhrəmanımızın adını daşıyır.

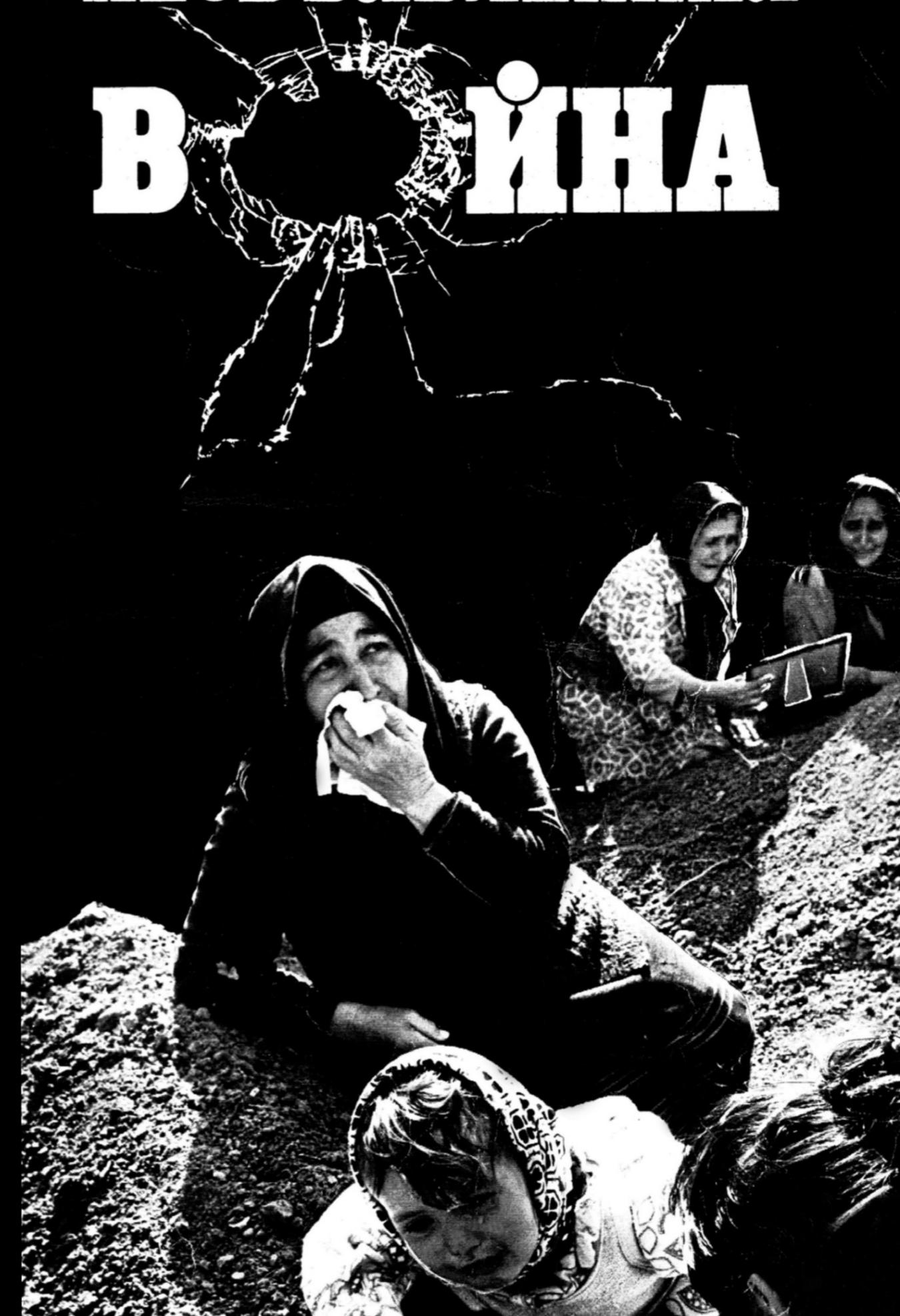
BMT- Birleşmiş
Millətlər Təşkilatının
Təhlükəsizlik Şurasının
Ermenistanın 20 il önce işgal etdiyi
Azərbaycan torpaqlarından şərtsiz
çıxarılması üçün imzaladığı

Qətnamələr:

822 853

874 884

İLAN EDİLMEMİŞ MÜHAREBE
НЕОБЪЯВЛЕННАЯ
ВОЙНА

Azerbaycan Türkleri

AZERBAYCAN TÜRLERİ'NE
UYGULANAN SOYKIRIMIN
TARİHİ SÜRECİ
ve YAŞANAN OLAYLARI

-1813 - 1828...
1905-1909...
1947-1988..
Kaybedilen de Sen...
Var olan da Sen!..
Ezel de Sen...
Son da Sen!..
Sen Tebrizsen...
Sen İrevansın...
Sen Karabağsın...
-Sen Bütöv AZERBAYCANSIN!

Sen öyle bir duyqusun ki,
Senin büyük ve mukaddesliğini
anlamak için yalnız kamil yanğı ve zeka gerek.
Sen öyle bir acı tarihsin ki, hatta düşmanını
yakacak kadar!
Evet, düşman var içten, düşman var dışardan
yeyer Seni.
SENİN DÖZÜMÜN, SABRİN
NE ZAMANA KADAR Kİ?..

822

853

874

884

Sömürulen Topraklarda

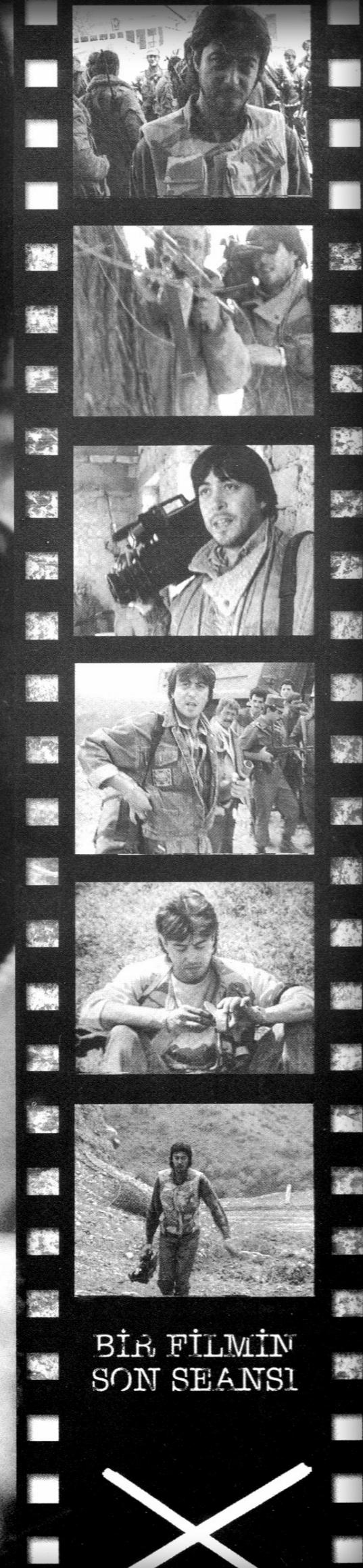
Sürgüler Soykırımlar

Dr. Tayfun Atmaca

GENGİZ MUSTAFAYEV
Azerbaycanın Milli Kahramanı

R.Bahar SONAM

AZERBAYCAN IM

Derdimin içinde dert olmusan Sen,
Rüzgarın möhneti nece ağırmış?!
Göz yaşam içinde boğulmuşam ben...
Elemim başıma gece yağırmiş...
Derdimle bu derdi ne edim canım –
Derdimin dert yükü Azerbaycanım!

Gönlümün içinde ağlarım Sana,
Koymarım ocağın lap tamam söne!
Zinetim yokumdur, bil, Senden öne...
Gelermi o şirin çağların yine?..
Hasretin bu derdin ne edim canım?..
Derdimin dert yükü Azerbaycanım!

Suratım bir dünya aydın şafaksa,
İçimse al kanlı acı kederdi...
Bu saysız insanlar duyurmu nese?!
İçimden içimi üzen bu derdi?
Ömrümün bu derdin ne edim canım?
Derdimin dert yükü Azerbaycanım!

Azərbaycan
xalqına qarşı
soyqırım törədən
rus-erməni əsgərləri

**R. Bahar SONAM
KARANFİL...**

Bir akşam Bakının bağıri kan içre
Parça-parça olup, çırplıldı yere...
Bu masum eleme yaman diksinip
Dizini, başını döydün, Karanfil!

Gah baktın sağına, gah da soluna,
Bu zaman vuruldu zincir koluna!..
Ama, sen susmadın – ötdün hey dil-dil...
Topladın başına canlı, Karanfil!

Feryadin dünyani yandırdı-tökdü...
Muhabbet ebedi yasına çökdü!..
Bir daha doğulmaz ömrün, daha bil -
O mecnun çağların gitti, Karanfil!

Öyle bir hüküm yox, sen mucize tek-
Açasan sevincle, hey leçek-leçek!..
Yok!!! İnanmıyorum! – keçse de yüz – bin yıl
Çekilsin yüzünden keder, Karanfil!

Bir arzu boy atr, kırık gönlümden,
Daha yel esmesin Senin ömründen.
Kaldır Sen başını, göz yaşı sil,
Dan yeri sesleyir Seni, Karanfil!..

AZƏRBAYCAN XALQININ SOYQIRIMI:

366-ci rus alayının və erməni daşnaklarının
Xocalıda törətdikləri vəhşiliklər ...

XOCALI

25

26

SÜRDƏR

R.Bahar Sonam

ŞEHİT ANASI

Üşüter ömrünü kederin kişi,
Göyner için-için bağırrının başı...
Oyar her mermeri, erider taşı
Çağlayan göz yaşın, **Şehit Ana sı**.

Açılmış başından beyaz örpegin,
Zehir olmuş gözünde helal çöreyin,
Sanırsın yıkılmış, uçmuş direğin...
Esilen rüzgarden, **Şehit Ana sı**.

Ezelden anmadık biz bu keleği,
Bilmedik yankındı esen küleği (rüzgar).
Bir melek sandık biz namert feleği,
Aldandık kör gibi, **Şehit Ana sı**.

Di yeter, hickirip, göyneme daha,
Yığıştır saçını, sarıl silaha...
Bir dünya umutla boylan sabaha,
Vatanın Anası – **Şehit Ana sı!**

BİR SONSUZ ACIYIM BEN...

sussam da, ama
bir hasret şarkısıyla
her kes yanar,
her zaman okuyar.

Şuşanın dağlarında
tenha, feryat ediyor
o Hari-Bülbül.

Annecim, ya
su taş hasreti
bir çözen yokmu?..
Eriden yokmu?..

Şuşanın dağlarında
tenha feryat ediyor
o Hari-Bülbül.

Yokum ben hayatda,
Azerbaycan Uğruna
bir şehitim ben.
Ama, ruhum hep

dolaşar,
gezer şu kutsal,
Vatan Toprağını.
Bazen haykırar,
niçin ki, hala,
hem topraklar,
düştmandan alınmamış,
hem şehitlerin intiqamı.
Annecim, söyle,

olacakmı bu sitemin
bir sonu?..
Biliyorum,

bana ayan -
hep ağlarsın,
sızlarsın:

“HariBülbülü -
Gültekinim” diye.
Bana derdin içinden
hep hikayet söylersin,
bir unutulmaz masal -
kitap bağlarsın.

Biliyorum,
Hayatda yaşamamanın...

Evet, biliyorum,
ruhuma ayan...
Senin hayatı yaşamamanın
tek sebebi bu.

Biliyorum, hep beni
bekliyormuşsun:
«Cebhede -
Karabağın Dağlarında
menfur ermeni düşmanla
savaşan Hari-Bülbülü -
Gültekinim bir sabah
dönecek savaşdan».

Evet, Annecim,
eger topraklar - Karabağ
geri alınrsa,
o zaman şehitlerin
intikamı alınmış olar.
Ve ben Hari Bülbülü de
Daha Şuşa Dağlarında
tenha kalmarım,
feryad etmerim.
Eger, topraklar -

Karabağ
hüriyyete kovuksursa,
şehitlerin intiqamı
alınarsa?!

Annecim...
şimdi söylermisin
gerçekleri
Sen bana?..

Topraklarım -
...Yani, Kara Bağımız
kurtulacakmı,
düşman ermeni

zaptinden
ya yalancı vedelerle
yüz yılda sürecek,
tipki Tebrizin,

Göyçenin
acı kaderi gibi?!
Annecim, söylermisin
gerçekleri?..
Annecim, biliyorsun,
ben sonsuz bir aciyim,
susmuşum, ama
su hasret şarkıyı

her kes okur,

her zaman yanar,

sızlar.

HARI- BÜLBÜL Evet,

Şuşa'nın
Dağlarında
Tenha,
Feryat Ediyor...
Ben Hari-Bülbül!..
Toprakın
Kurtuluşu,
Şehitlerin
İntiqamı
İçin!

“RBS-Fatih”
R.Bahar Sonam
20.07.2012 – Bakü

KARABAĞ

MKİ-nin Harbi Doktoru: –

KURTULUSU NE ZAMAN?

*Ben, dertleri
üst-üste,
katı-katı kara
Azerbaycanın
uğruna
bir şehit oldum.
Sengerler boyunca
kan-ter içinde
koştuğum,
her yaralı asgeri
kollarıma
aldığım,
her adım yerini
emanetim
sandığım,
her bir
Vatan oğlunun
ateşinde yandığım,
kanlı döyuşlerde
düşman ermeni ile
dişe-diş savaşıp
yüzlerle, binlerle
şehit olan,
şu matemin
içinde,
kabus,
karanlıq gecelerde,*

*tufanda, çovgunda,
karda, acı-acı
göz yaşı töken
gecelerin leysan
yağışlarında,
bazen cebhe
çöşe-bucaklarında
tenha kaldığım,
kimsesiz bir
çocuq gibi
korku içinde
tek Anne mi
haykırıtgım
ve içime
çekiliп,
taş gibi susub
– düşman
duymasın diye
sessizce
sızladığım
ve yine
Ana can!.. - diye
cizlice feryad
etdigim
simdi şu toprakda
neler oluyor?!*
Neler?..
*Ya eger,
Bahar şehit
olsaydı,
ben hayatda
olupta
onun
Azerbaycan –
Türkiye uğruna
yaptıklarını,
yapa bilirmiydim?..
Yana-yakıla
gitdigi
şu kutsal
Vatan yolunu
ben Harbi doktor
gide bilirmiydim?
Esla, yok!
Ya bu kız
nasıl bir yaranış?..*
*Her adım
masum insanları
kırmacla
onun kalbin kırırlar.
O, her zaman
şu acilara
bir ateş olar,
ama, bu acilardan
bazen kaçipta,
yne Tanrı ya
tapınar.
Ona çekdiklerini
söyler ve hem
acı-acı
ağlar...
evet,
tipki
kimsesiz
cocuk gibi.
Şu memleketin,
belki de
bütün dünyanın
nasıl kötü
yüzü var?!*
Seçkin
*mürekkebine
hiç degeri yok!
Her kes para –
daha çok kazanç,
sarvet peşince.
Ama, tekce harbin,
kanunun
şu “deli yolcu” kızı
tek Azerbaycanın
tozu-topraklı,
daşı, kesegi,
eskiden dünün,
bu günden
yarınların –
her kariş
toprakları
uğruna
hep yol gidiyor.
Azerbaycanın
her kesi –
küçükce bir taşı,*

*bir parça demiri
tek paraya
hizmet edir.
Azerbaycan
eger maaş vermese,
o kesler
hemen yükünü
çekib de gider.
Kapılarda kul,
kôle işler,
yabançılara
meslekin satar,
elbet, paraya
hizmet eder.
Azerbaycan
aklından
tamam düşer,
siliner.*

*İlahi, düşman
ermenî ile
dişe-diş
savaşlığımız,
şehit olduğumuz,
karıştığımız –
daha toprak
olduğumuz,
zaman-zaman
göz yaşları
içdigimiz,
lal, sükut –
mezar olduğumuz
bu yaralı,
şehit topraklarda
neler oluyor?..
Neler?*

*Varmı, 2-ci bir Bahar,
Azerbaycan uğrına
diri şahit olan?..
Eger, ben
hayatda olsaydım,
Azerbaycan uğrına,*

*Türkiye uğrına
onun yaptıklarını,
yapa bilirmiydim?..
Yana-yakıla
gitdiği
şu kutsal
Vatan Yolunu
Ben Harbi doktor
gide bilirmiydim?..
Asla yo!
Ya bu kız
kasıl bir yaranış?..*

*...Gizlice gelerdi...
Gelerdi...
Hüriyet gelişî ile
bütün savaş keçidlerle,
her döyüşçü kalbine
büyük, bitmeyen
ışık vererdi.
Her birimiz –
hem döyüşçü,
hem yaralı,
hem komutan,
hem de doktorlar
ona, evet **Bahar a**
sanki, gizli-gizli
bakar, hep bakardı...
Bahar ise
şu qarip bakişları
hiss eder, görüyordu,
ama, susardı,
lakin, bizlerle
gözleri konuşardı.
Onun bakişları
her birimizin
kalbin delip geçerdi,
geçdiği yerlerde
sönmez ateş yakardı.
Evet, susardı...
Çünkü...
Devlet görevi Bu!*

*"Harbin Keşf Yolu"
Onun bütün
“Azerbaycan Ateşi”ni
kapatıb, hep gizleyirdi.
Şu “Duman” onu
hem koruyur,
hem kayb etdirirdi.
Bir kes görünür,
sonra ise uzun-uzun
o kayb olurdu.
Düşmanın içini de,
dişini da
iyi bilirdi.
Gitdiği hedefe,
hiç yanılmazdı,
yetişib
tam zabit ederdi.
Ama, ne yazık,
Azerbaycan in
ne kadar
kayıp etdiklerini
yeniden geri almış
olsalar da,
lakin
düşman ermeninin
tekrar, yeni
talan etdikleri,
götürdükleri –
Karabag,
esaretleri,
törenmediği büyük,
çok büyük
faciaları,
katı cinayetleri,
evet, ona uzanan
yarıcan insanların,
yaralı asgerlerin,
bütün şahitlerin,
bütün viraneliklerin,
evet,
bütün Karabağın
yaralı, paralı,
kanla dopdolu
ağlayan kalbinin
deli harayları –*

*elleri
alevlerin caynaklarından
ona – **Bahar a**
uzanmışdı:
Bir, tek bir damla
kurtuluş için!
Ama...
Ama, o,
şöyle Azerbaycan in
katı, dehşetli
ve büyük acılarını
daha iyi göründü.
Evet, harbin dumansı,
katı karanlıklar içinde...
Ve yazdı...
Mürekkebinin
izlerini ise,
hep gizledirdi.
Fotorafa,
filme götürdükleri
her arşive “taş”
yüklenirdi.
Egaba, bir gün
“taşlar dinecek?!”
diye.
Evet, ben o zaman
su “taşlar”ı –
“gizli-aşikar taşlar”ı
öyle gizli de
yaza, çeve,
topluya –
arşive ala bilirmiydim?.. –
– O kanlı ermeni
savaşının
vahşi canavar
caynaklarının
alevleri içinde?..
Azerbaycan
Devleti Başında,
ayağında
ve savaş keçidlerinde,
masum Halkı nin
inan, umut yollarında
öyle gerçekler var ki...*

*Şu acıları Bahar
belke de
hiç zaman
açmayacak.
Çünkü, Ceneral da,
asker de
tam mahv ola bilir.
Evet, adı
kirlene bilir!
Onların dünki
Azerbaycan ihanetleri
bu günün
yaşamlarında
hep büyük utanç!
Ermeni onun için
çepik çalıp
Avrupa başında –
söz -
meydanında
hep at oynatır.
Gah Karabağ a,
gah Avrupa başına,
o atın da çapılıb
meydan sulayır!
Hani, atalar
demişler ya:
“Balık başdan
pis kokar”
Eger,
devlet başlarının
damarı boş,
zayıf olursa,
o zaman harp da,
kanun da
hep pozuk olar.
Yani, mesala bu!..
Devlet başının
pozukluğu yüzünden
Karabag çalındı.
Hocalı tam
mahv edildi.
O toprakdaki
katliamlar...
Şu gerçek dehşetleri
daha aklim almıyor,
gücüm yok,
bahs edemiyorum.
Ama, tek bunu*

*bağıryorum...
Hem devletin –
o zamanın
geri-zekali,
hem de
silahını
düşmana
ve ya
herraca satıb da
kendisine
lazım olanı
alan nankör asgere:
Şu yaralı, paralı –
Arazla kan ağlayan,
Karabağla dağlanan
Şehit Azerbaycanın
her kariş
dertli torpağında
geziş size haram olsun.
Çünkü, dün nesliniz,
bugünse siz oldunuz
Azerbaycan in –
Tebrizin de,
İrevanın da,
Karabağın da
alçaq ermeni
mekri tarafından
zabt –
işgel olunmasının!
Siz!!!
Şimdi, bakalım,
kopara -
ala bilecekmisiz
Avrupalın,
ya düşman
ermeninin
zehirli
caynaklarından
20 yıl önce
zindan etdiği
Karabağ in
kan ağlayan
eski, cennet
topraklarını?..*

Şu ittiham
*Benim feryatum,
hem şehitlerin,
hem Karadağların.
Ve bir de
yana-yakila
o Karabağın
katı-kara dumanlı
“tarih dağları”nda –
(arşiv sayfalarında)
hep gezib dolaşan...
gece de, gündüz de
BİZ im intikamımızın
peşince
yol alan,
her zaman,
her suçluya
divan - mahkeme kuran,
nankör döytle başlarının
kayıb etmiş oldukları
bütün topraklarını
yeniden kazanacak
umutu ile
mücadile yaşayan,
çalışan,
savaşan –
Azerbaycanı adımlayan
nehayet hüriyetin
gerçek zirvəsini
kazanacak olan
Harp Bahar in
Zamani –
Meydanıdır bu!
Yenilmez Savaş Meydanı!..*

Bu Bahar
*harb meydanının
savaşı önüne
kim çıka bilir ki?..
Hem devlet,
hem özel
beyaz gönnekli
avrupalı,
oristokrat
azeri erkeklerimi?..*

*Ya, harbin kanlı
ateş içinde
dişi çekilmeyen,
ayı gibi uzun-uzadı
kish uykusuna dalan
Azerbaycan harbi mi?..
Hadi, söyleyin,
Karabağın kurtuluşu
ne zaman?..*

*Evet, Tebrizin,
Karabağın,
Şehitlerin
İsyانıdır Bahar*

*Ana Vatan in
Şu Leyli Saçlı
Qubalı Kızı ni
Azerbaycan in
Büyük Tarihi Acıları
Yandıra-Yandıra
Harbleştirdi.
Evet,
“Savaş Fatihî”
Yaratdı.
Ve Devlete,
hem Avrupa
Baş Meclisine
tek bir sorusu var:
Karabağ Kurtuluşu
Ne zaman?..*

“ARBS-Fatih”
Bakü-Ankara
12.09.2012

ZERBAYCAN
ARBS -
RAQİF BAHAR SONAM
R.BAHAR SONAM

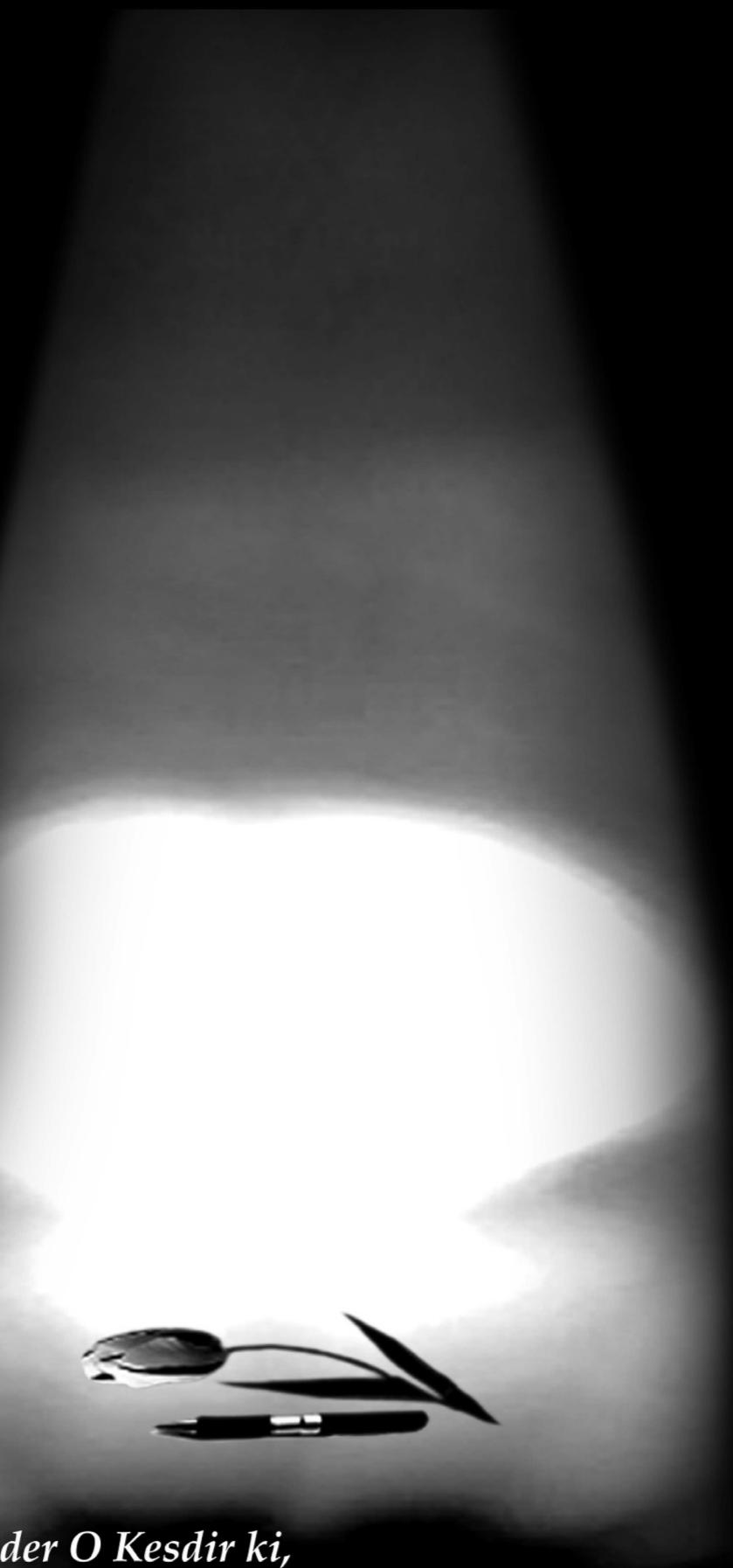
Tarihin Seyir Defteri

TÜRKÜN
DÜNYADA

AMASYA
...
RECEP TAYYİP ERDOĞAN
...
R.TAYYİP ERDOĞAN

YENİLMEZ
GÜÇÜ

R.Bahar SONAM

*Şahane Lider O Kesdir ki,
Kalkdiği Zirveyi Halkın Sevgisi ile
Kendisi Kazanmıştır!*

R.Bahar SONAM

R.Tayyib Erdoğan a Kurulan Pusu (Amasya) 04.03.2011

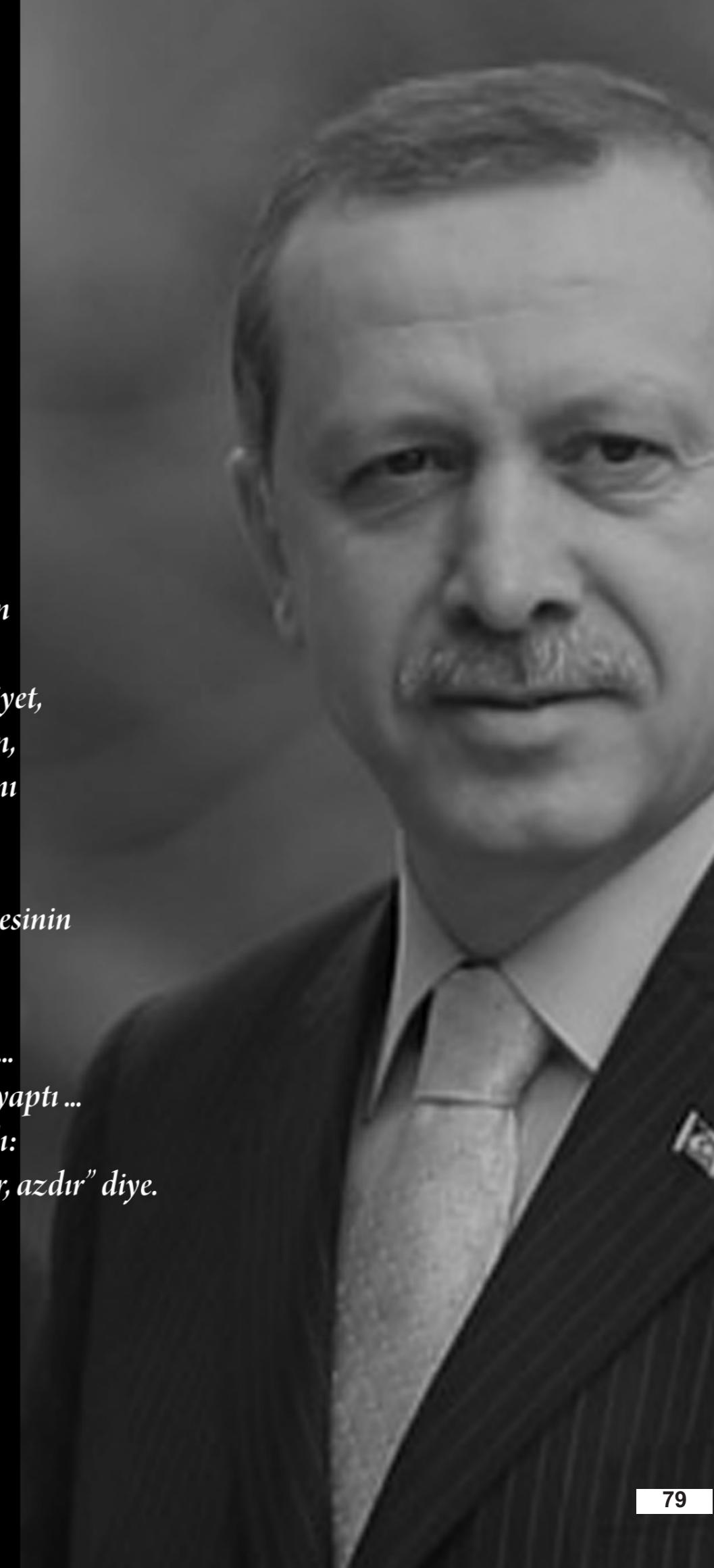
*Yol gidiyor...
her bir insan...
doğulduğu günden
o güne kadar ki,
bir gün göç edir hayatdan.
Şu, insan hayatının
çok doğal
bir felsefesi.
Aynı felsefe...
ama, mevzusu, mezmunu
tam farklı -
her kişinin değerinde
ucuz, ya kıymetli.
Evet, efendim!
Ucuz, kıymetli
yollar,
kısa, çok uzun
yollar.
Ama, Sizin yolunuz
ne ucuz, ne kısa oldu.
Sizin yolunuz*

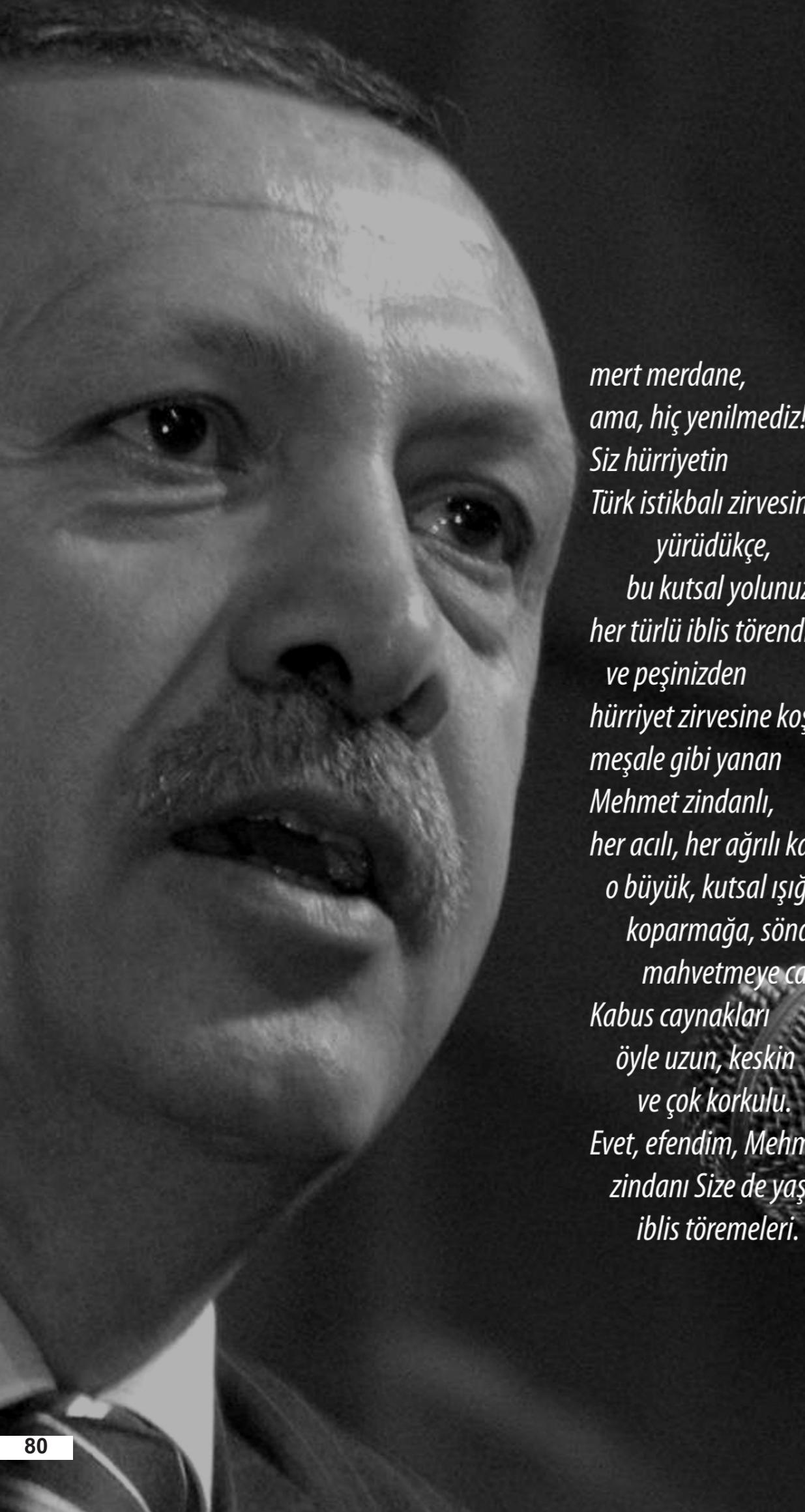
*ne hamar,
ne sessiz oldu.
Her kutsal arzunuz,
büyük görevleriniz...
her mücadeleiniz,
sanki bir asr,
hem zindan oldu.
Hep yolunuz
belki de çok uzun,
hem şahane,
hem çok
kiymetli,
tüm yolların
taşlı, dikenli...
Tüm haykirtiların,
acıların,
hem gizli,
hem aşikar,
tüm göz yaşlarının
mücadele
yollarında*

*ateşlere attığın
o yanar kalbinin
her attığı...
Mehmetlerinin
o zindan mektupları...
yani, Türkiye feryatları.
Evet, efendim,
Sizin, Mehmet
haykırılarınız
o kadar dopdolu yakıcı,
yankı ki ...
insan olan kes,
kalp taşıyan kes,
ruhu oyak kes,
hiç duramaz ki,
Sizin o yanar ruhunuzun,
çarpan kalbinizin,
her adım atılan,
çarpılan, ezilen,
ama hiç yenilmeyen
o yakıcı*

*bütün büyük
mücadelenizin -
Türkün hakkını,
acısın, haykiran
sesinizin -
bu dağ zirvenizin
önünde.
Ve ... dünya, cemiyet,
hayat gerçek olan,
sert zehir tadını
Size de zorla
tattırdı.
Siz hak mücadeleisinin
ateşi yankısında
ışıklı zirveye
hey yürüdüükce...
ZAMAN yanlış yaptı ...
Size zehir tattırdı:
“yedigin azdır, azdır” diye.
Evet, efendim,
Siz yediz,*

*mert merdane,
ama, hiç yenilmediz!
Siz hürriyetin
Türk istikbalı zirvesine
yürüdükle,
bu kutsal yolunuz boyu
her türlü iblis törendi
ve peşinizden
hürriyet zirvesine koşan,
meşale gibi yanın
Mehmet zindanlı,
her acılı, her ağrılı kalbinizin
o büyük, kutsal ışığını
koparmağa, söndürmeye,
mahvetmeye can attı.
Kabus caynakları
öyle uzun, keskin
ve çok korkulu.
Evet, efendim, Mehmetin gibi
zindanı Size de yaşatdı
iblis töremeleri.*

*Ama, Siz hiç yenilmediz!
Ve zaman zaman
kalktığınız kürsüler
Size yıldırım -
şimşek zaferler
kazandırdı ve
yürütdü.
Sizin zaman zaman
kürsülerden kalkan
her güçlü haykırtınız,
o temkinli
natik aklınız...
söz, inci serrafiniz
her kalbe -
dünyanın kalbine
insanlık, en güçlü
etkili şefkatlar saçtı
ve şu öyle de hep devam ediyor.
Yine her zaman
ZAMAN Sizi sınav ediyor,
kürsü de Sizin göreviniz.*

*Yine kabus gölgeler
her adım adım
izlerinizi,
gölgenizi
izliyor...*

*ve fırsat olurken
büyük riske giderek
her adım adımınızı,
şefkatinizi, sesinizi
hep kamçılıyor.
Lanet iblise, kabusa ki,
hep peşinizce koşuyor.
Evet, efendim, dikkat!
Sizin her adımınızı
düşman izliyor
Ve şimdi de yürüdüğünüz
Amasya yolу...
Evet, efendim!
Şimdi de yürüdüğünüz*

*Amasya yolу...
12 Haziranın yolу böylemi?..
Ya şunun başka bir
sakini, yani hatasız,
zekisi – her kesi mutlu eden
bir çıkışı – güzelliği yok?..
74 milyon –
- Şu rakamın -
şahane rakamın
dünya çapında –
zehrinde,
tatlısına,
Türkiye nin
her türlü
geçen adının
her sorumunda
sorumlusı Siz.
Siz tek güçlüsunuz!
Eğer şu gücünüz
ya olmasaydı...
Tabii, 12 Hazirana*

*Sizi yolcu eden
Amasya yolu -
Sizin hakimiyetinize
karşı çıkanların
rekabetlerinden,
ya gizli, ya aşikar
ihanetürenlerinden
tek Amasya yok,
tüm Türkiye nin
cennet yolları
Sizin yokluğunuzdan
ve Sızsız hayatın
her boşluğunundan
haykırardı,
dünyanın kalbin
dağlardı...
figanları, feryatları
zamanın
zehrin yırtarıdı,
ağlardı,
yorulanda*

*sakince sizlardi...
yanardı, yakardı,
yine Seninçin...
Seninçin ağlardı
Amasya yolu...
Evet, tüm Türkiye -
dağları, bağları,
ormanları,
tüm yolları,
Tüm dünya ağlardı,
hatta,
hatta,
kabus gibi hep yıllarca
peşinde gölge-gölge
sürünen,
fırsat kazandıkça -
ya gizli, ya aşikar
Size kast eden
"doğma", "yaban"
"tatlı düşman"ınız da
Size karşı*

*yaptığı tuzağa,
ya suikaste,
kendisine darılıp
kendin yakardı:
“Ne yaptın
ben vicdansız?!” diye
içinde gizlice
hep kan ağları,
böyle kabus yarandığına
isyan ederdi.
Ama, ne mutlu...

Siz kendi aklınızca
yine şahane zafer kazandız! kapımız açık!
Evet, efendim!
Siz şahane akıl sahibi,
yine yenilmez olduz.
Ve hep böyle kalın!
Türkiye istikbalini
yine kazanın!
74 milyonun güvenini,
tüm acılarını*

*dinleyin, söyleyin,
yeni istikbal ile
değiştirin,
sevinsin de
Sizin Türkiye Hakimiyetiniz,
Şu Büyük Türk Memleketiniz!
“Türkiye Türklerin!”
Şu kelimeyi, düşünceyi
lap çok sevdim ben.
Evet, Türkiye ilk kez
Türk olanındır.

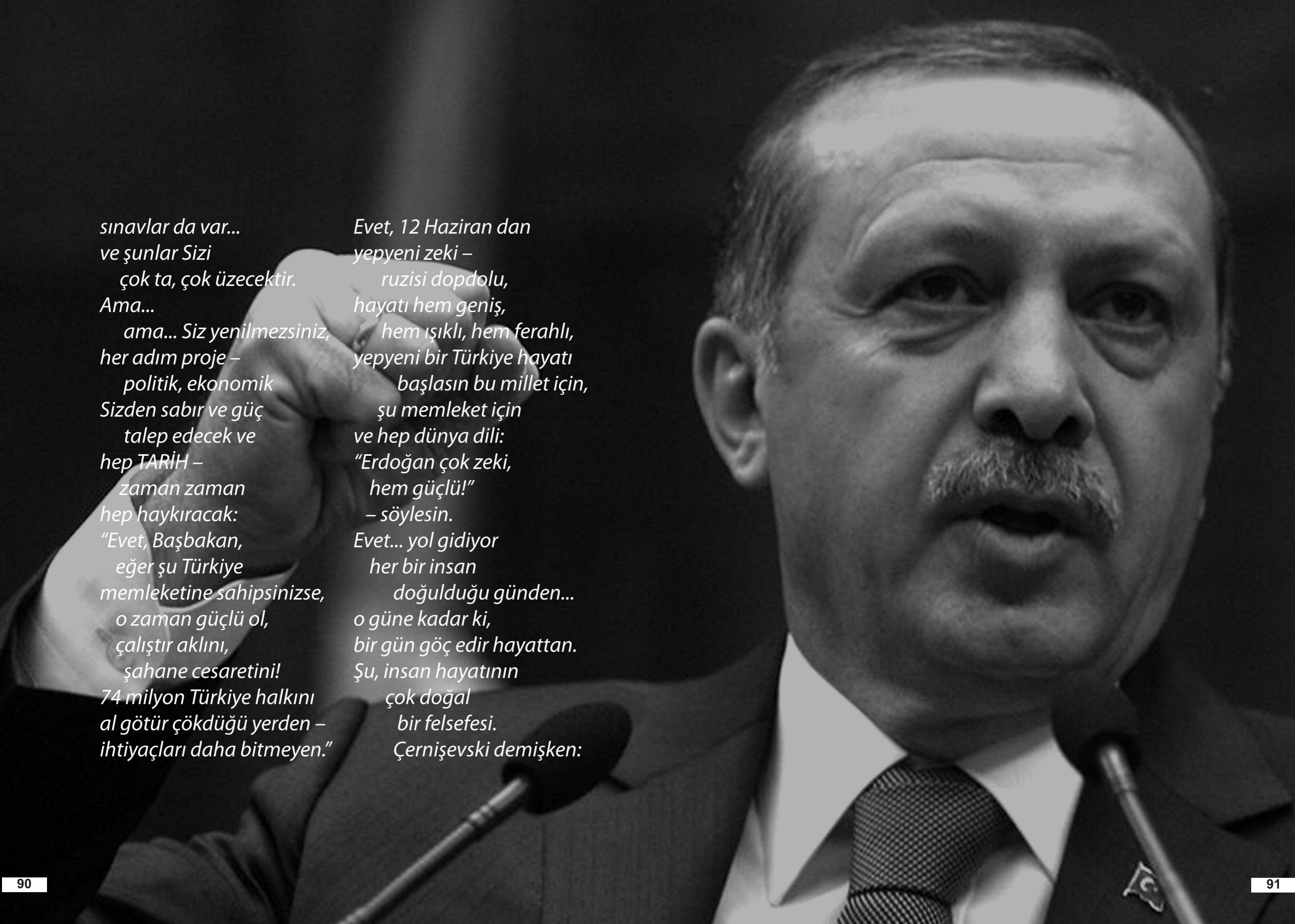
Ve ama... Türk olmayana da
Bir şartla:
adam olsun da!
Ya adam olmasa...
o zaman darılmağa
kimsenin hiç bir hakkı yok!
Evet, Sayın Başbakan!
Adamlıktan uzak olanlar
Size her türlü tuzak,*

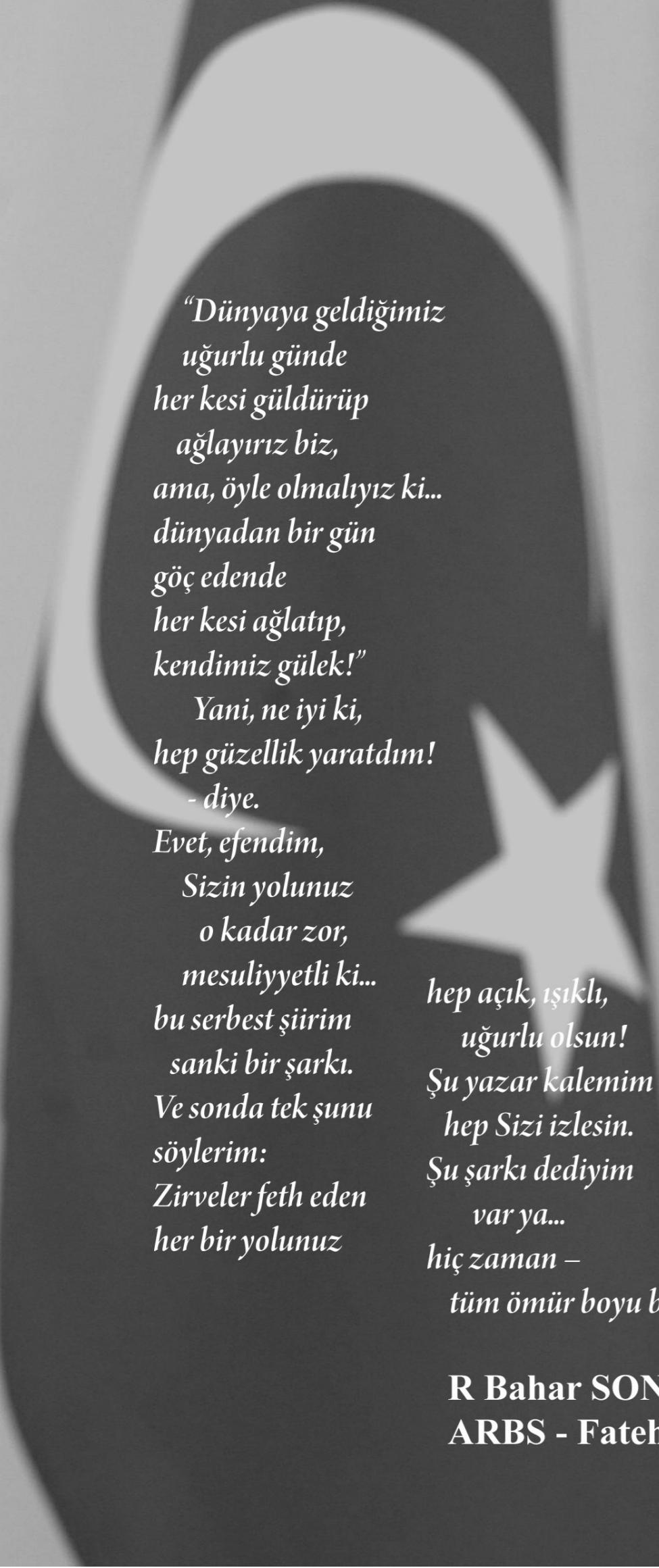
saldırılar yapanlar,
sonra da kürsülere
kalkarak
insanlıktan,
Türkiye nin sabahından
hoşbeş hey haykiranlar,
hey konuşanlar –
yani, Türkiye nin
masal kahramanlarını
tek kendilerini sanarlar.
Türkiye yi kısa zamanda
tam baştan başlayıp
efsane cennet yaratacaklarmış.
Evet, ne yazık ki,
söz başka, hareket
başkadır.
Ve ne mutlu Size ki,
Size karşı kurulan
her tuzağı, saldırıyı,
olacak
büyük zararları

ucuz atlatmış olduz.
Ne Korkulu Dünyada
Yaşıyoruz Biz?!
Ne korkulu varlıklarla
yol yoldaşıyız biz?!
Kaşlagöz arasındaki
gizli düşmanımızı
hiss eder,
ama... göre bilmiyoruz biz?!
Evet, Sayın Başbakan,
ne mutlu, her türlü
gördükleriniz,
heyecan, sinir
yaşantılarınız
geçmiş oldu.
Ve Siz zaten
12 Haziranı
kazanmışsınız da!
Ben biliyorum,
Siz yine galipsiz!
Ama... daha

*sınavlar da var...
ve şunlar Sizi
çok ta, çok üzecektir.
Ama...
ama... Siz yenilmezsiniz,
her adım proje –
politik, ekonomik
Sizden sabır ve güç
talep edecek ve
hep TARİH –
zaman zaman
hep haykıracak:
“Evet, Başbakan,
eğer şu Türkiye
memleketine sahipsinizse,
o zaman güçlü ol,
çalıştır aklını,
şahane cesaretini!
74 milyon Türkiye halkını
al götür çökdüğü yerden –
ihtiyaçları daha bitmeyen.”*

*Evet, 12 Haziran dan
yepyeni zeki –
ruzisi dopdolu,
hayatı hem geniş,
hem ışıklı, hem ferahlı,
yepyeni bir Türkiye hayatı
başlasın bu millet için,
su memleket için
ve hep dünya dili:
“Erdoğan çok zeki,
hem güçlü!”
– söylesin.
Evet... yol gidiyor
her bir insan
doğuluğu günden...
o güne kadar ki,
bir gün göç edir hayattan.
Şu, insan hayatının
çok doğal
bir felsefesi.
Çernişevski demişken:*

*"Dünyaya geldiğimiz
uğurlu günde
her kesi güldürüp
ağlayırız biz,
ama, öyle olmalıyız ki...
dünyadan bir gün
göç edende
her kesi ağlatıp,
kendimiz gülek!"*

*Yani, ne iyi ki,
hep güzellik yaratdım!
- diye.*

*Evet, efendim,
Sizin yolunuz
o kadar zor,
mesuliyyetli ki...
bu serbest şiirim
sanki bir şarkı.
Ve sonda tek şunu
söylerim:
Zirveler feth eden
her bir yolunuz*

*hep açık, ışıklı,
uğurlu olsun!
Şu yazar kalemim
hep Sizi izlesin.
Şu şarkı dediyim
var ya...
hiç zaman –
tüm ömür boyu bitmesin!*

R Bahar SONAM
ARBS - Fateh

TARIHİN SEYİR DEFTERİ...

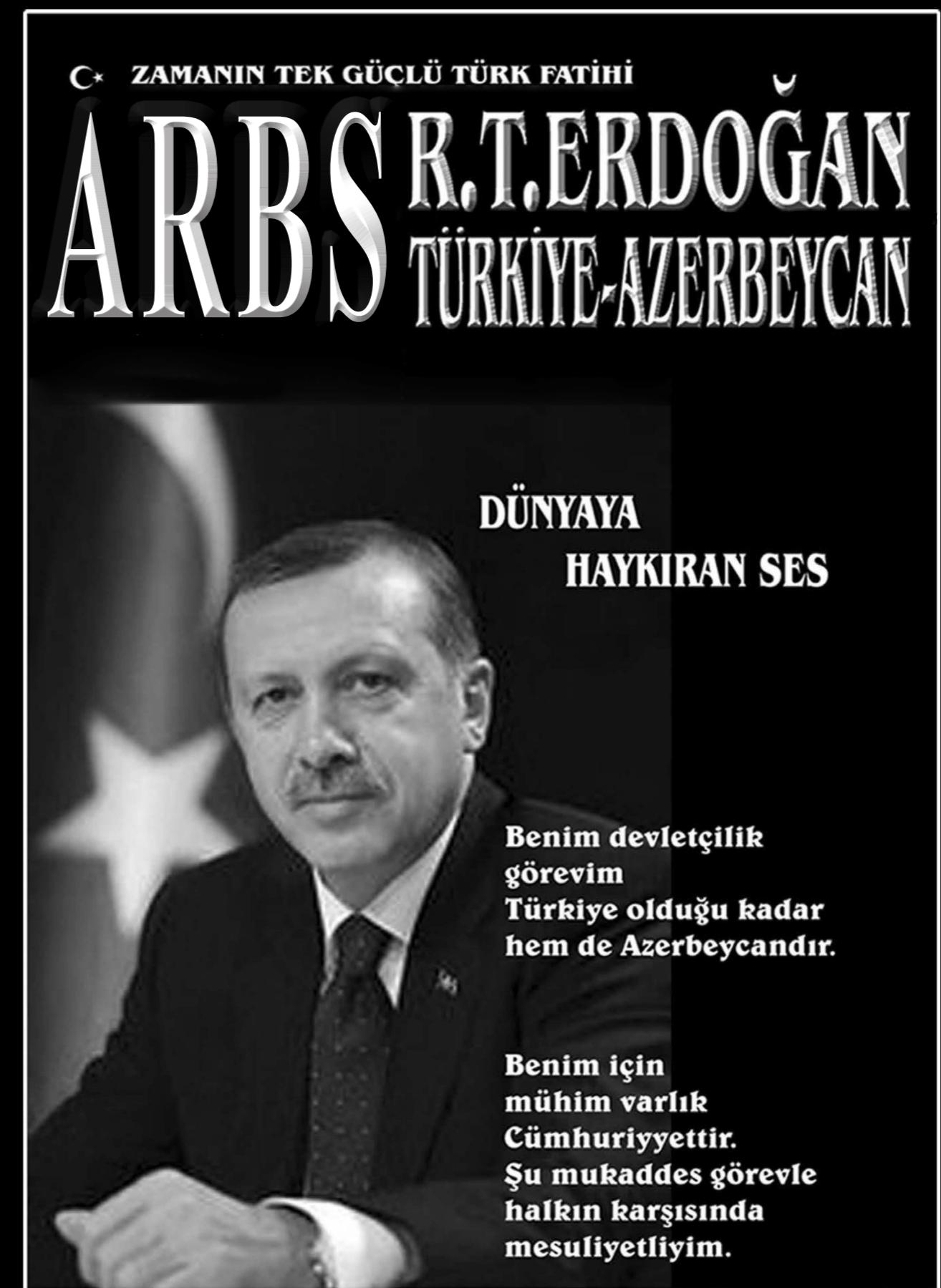
TANRI'nın Her Kese

Ne Kadar Ömür Vermesi

Esas Değil,

Verilen Ömrü

Nasıl Yaşaması Esasdır!

AZƏRBAYCAN-TÜRKİYƏ

Güç və sedaqlət!

